

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ З 1944 РОКУ
PUBLISHED BY UNWLA, INC. SINCE 1944

OUR LIFE НАШЕ ЖИТТЯ

2 • 2022
БЕРЕЗЕНЬ-КВИТЕНЬ • MARCH-APRIL

НАШЕ ЖИТТЯ

Видає Союз Українок Америки
вісім разів на рік

Головний редактор: Романа Ляброс
Україномовний редактор: Лариса Тополя
Редакційна колегія:
Наталія Павленко – голова СУА
Ірина Бучковська, Людмила Вусик, Ока Грицак,
Оксана Пясецька, Людмила Рабій,
Діанна Кордуба Савицька, Надя Яворів

OUR LIFE

Published eight times per year by the Ukrainian
National Women's League of America

Editor-in-Chief: Romana Labrosse
Ukrainian-language editor: Larysa Topolia
Editorial Board:
Natalie Pawlenko – UNWLA President
Iryna Buczkowski, Oka Hrycak, Nadia Jaworiv,
Oksana Piaseckyj, Liudmyla Rabij,
Dianna Korduba Sawicky, Liudmila Wussek

Канцелярія СУА та адміністрація журналу
«Наше життя» / UNWLA & Our Life:
203 Second Avenue, 5th Floor
New York, NY 10003-5706
Telephone: 212-533-4646
E-mail: office@unwla.org (канцелярія)
E-mail: OurLife@unwla.org (редакція)

Адміністратор: Галина Чередніченко
Канцелярські години: пн — пт: 12 п.п. — 4 п.п.

Administrator: Halyna Cherednichenko
Office hours: M-F 12-4 p.m.

Periodicals Postage Paid at Rochester, NY
and at additional mailing offices. (USPS 414-660)
POSTMASTER – send address changes to:
Our Life, 203 Second Ave., New York, NY 10003
© Copyright 2022
Ukrainian National Women's League of America, Inc.

Дизайн та друк:
Custom Design and Print Inc.
877-468-0102 | DesignAndPrintAgency.com

ISSN 0740-0225

\$3 Один примірник / Single copy
\$45 Річна передплата в США (не член СУА) / Annual subscrip-
tion for non-members in the U.S.
\$50 У країнах поза межами США / Annual subscription for
non-members outside the U.S.

Членкині СУА отримують «Наше життя» з оплатою членської
вкладки через відділ. Передплатникам письмово нагадується
про відновлення передплати. Річна вкладка вільної членкині
СУА – \$50.

Our Life magazine is included in UNWLA annual membership dues,
payable through the member's branch. Subscribers are sent renewal
letters. Annual dues for UNWLA members-at-large: \$50.

ЗМІСТ • CONTENTS

ДУМКИ ГОЛОВИ • FROM OUR PRESIDENT

- 3 Слово Голови СУА / Reflections from the UNWLA President. *Наталія Павленко / Natalie Pawlenko*

ВІСТІ СФУЖО • WFUWO NEWS

- 4 Україна: спадок травми, покоління війни, майбутнє надії. Заява Світової Федерації Українських Жіночих Організацій щодо ситуації в Україні / Ukraine: Legacy of Trauma, Generations of War, Future of Hope. Statement of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations Regarding the Current Situation in Ukraine

НАШЕ ЖИТТЯ • OUR LIFE

- 6 Коментар від редакції / A Note from the Editors
8 Letters

ВІСТІ З УПРАВИ • UNWLA NEWS

- 6 Як СУА допомагає Україні / How the UNWLA Is Helping Ukraine
9 A Changing of the Guard. *Marianna Zajac*
10 Охуген for Life: Generous Donations Support Ukrainian Hospitals in Need / Щедрі пожертви для українських лікарень
12 Музей Лесі Українки в Колодяжному. *Ольга Антонюк, Ольга Бойко*
14 Проект «Духовне відродження України» — успіхи та плани. *Орися Сорока*

ДІЯЛЬНІСТЬ ОКРУГ І ВІДДІЛІВ • BRANCH NEWS

- 17 Branch 56 Holds Annual Meeting. *Patricia Zalisko*
18 "Operation Payback": Soviet Disinformation and the Ukrainian Diaspora. *Irena Sawchyn Doll*
21 «Старий Рік минає, Новий наступає...» *Надя Літепло*

БЛАГОДІЙНІСТЬ • GIVING

- 8 СУА / UNWLA
20 Стипендійна Акція СУА / UNWLA Scholarship Program
34 Український музей / The Ukrainian Museum

ВЕЛИКДЕНЬ • EASTER

- 22 Такий різний Великдень: кілька етнографічних спостережень у історичному зрізі. *Іванна Олещук (Стеф'юк)*
25 Великдень. *Наталія Слободян-Байдюк*
25 Му Pysanka. *Maria Hordynskij Holian*

WOMEN IN OUR WORLD

- 26 Flower Talk. *Marta Zielyk*
28 My Campaign Journey. *Karen Chelak*

CHORNOBYL

- 31 What Do We Know from KGB Documents about the Chornobyl Disaster? *Dr. Andriy Kohut*

ВІДІЙШЛА У ВІЧНІСТЬ

- 32 Звенислава (Дзвінка) Мартюк Захарчук

OUR HEALTH

- 33 Maximizing Coping Mechanisms. *Dr. Ihor Magun*

НАШИМ ДІТЯМ

- 36 Казка про книжку. *Надія Красоткіна*

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

- 38 Великодня паска бакалійова. *Маріанна Душар*

Наша обкладинка. Марш Єдності у Львові 19 лютого 2022 року – за п'ять днів до вторгнення Росії в Україну.

Our cover. March of Unity in Lviv, February 19, 2022 – five days before Russia invaded Ukraine. Photo © Nicktys/Dreamstime.com

СЛОВО ГОЛОВИ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ REFLECTIONS FROM THE UNWLA PRESIDENT

Наталія Павленко
Natalie Pawlenko

«Весна не знає, що іде війна» – починається вірш української поетеси Надії Красоткіної. Я так само прокидаюся кожного ранку у тихому зачудуванні навколишнім світом, який зеленіє, і життям, що триває, поки моя люба країна в облозі.

За звичних обставин цей журнал мав би бути присвяченим Великодню і всьому, що є для нас дорогим і цінним: приготування, споглядання, кошики для благословення і молитва. Утім, поки я пишу ці рядки, Україну атакує її багатовіковий ворог. Нині наші молитви тільки про одне – щоб добро перемогло зло. Майже весь світ єдиний у цьому прагненні.

З 24 лютого 2022 р. США зосередив свою енергію та зусилля на двох напрямках: відстоювання інтересів України разом з обраними представниками влади і пресою, а також надання масштабної гуманітарної допомоги. У цьому журналі ви побачите, чого нам вдалося досягнути до середини березня.

Зусилля кожної союзняки наразі важливі для України як ніколи. Популяризувати нашу багату культурну спадщину, терпляче пояснювати нашу історію як незалежної нації, що прагне миру та стабільності, або тиснути на наших обраних посадовців, щоб вони чинили так, як краще для нашої прабатьківщини. Ці часи вимагають постійного відстоювання інтересів України з боку всіх українсько-американських організацій, зокрема і нашої.

На початку 97-го року існування нашої чудової та потужної організації, я бажаю вам усіх великодніх благословень, і прошу молитися за мир у всьому світі. Особливо – в Україні.

“Spring knows not that there is war” begins the poem by Ukrainian poet Nadia Krasotkina. I too wake each morning quietly shocked that the world around me is greening, and life unfolding in all its routine ways, while my beloved country is under siege.

Normally this issue would be devoted to Easter and all the things we love and cherish: the preparation, the contemplation, the baskets for blessing, and the prayer. However, as I write this, Ukraine is being assaulted once again by its centuries-old enemy. Today our prayers are focused on one thing and one thing only: that good triumphs over evil. In this, nearly the entire world is united.

Since February 24, the UNWLA has focused its energy and attention in two areas: advocating for Ukraine with our elected officials and in the media, as well as an organization-wide humanitarian effort. In this issue, you will see a list of the accomplishments as of mid-March. The efforts of every single Soyuzianka on behalf of Ukraine matter now more than ever: whether showcasing our rich cultural heritage, patiently explaining our history as an independent nation that yearns for peace and stability, or pressing our elected officials to do right by our ancestral homeland. These times once again require sustained advocacy from all Ukrainian American organizations, ours included.

As we enter the 97th year of our wonderful, powerful organization, I wish you all the blessings of Easter and pray for peace everywhere. Especially in Ukraine.

Весна не знає, що іде війна

Надія Красоткіна

Весна не знає, що іде війна,
Вона летить, квітує і співає.
Вона красива, трепетна, ясна,
І все навколо радісно буяє.
Ось на окопах квіти зацвіли,
Каштан свічками раптом загорівся.
І пташечки мовчати не змогли,
Хоч і снаряд десь поруч причаївся.
А там, де ще недавно йшли бої,
Цвітуть тюльпани і волошки сині.
Як стихне бій — співають солов'ї,
Й кує зозуля в дуба на вершині.
Весна летить чарівна, запашна,
Тривожить серце, душу зігриває.
Весна не знає, що іде війна,
Вона квітує, ластиться, співає...
Та почали кривавити поля,
Так рясно-рясно маками повсюди...
Війну відчула на собі земля,
І на собі війну відчували люди...
І плаче мати в чорному вбранні,
І плачуть діти, бо убили тата.
І червоніють маки навесні,
Як кров людська... Чого ж їх так багато?
Небес синіє світла глибина,
Гніздо лелек на груші коло хати...
Весна не знає, що іде війна,
Вона квітує радісно й крилато...

15 лютого, приблизно за тиждень до початку вторгнення Росії в Україну, Світова Федерація Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) оприлюднила цю зворушливу, страхітливу та прозорливо-пророчу заяву. Світова Федерація Українських Жіночих Організацій є міжнародною координаційною надбудовою українських жіночих організацій у світі, що заснована у 1948 році. СФУЖО має акредитацію в Департаменті глобальних комунікацій і консультативний статус в Економічній і Соціальній раді ООН та членство при ЮНІСЕФ. Мережа СФУЖО діє у 30 країнах світу.

On February 15, roughly one week before Russia launched its invasion of Ukraine, the World Federation of Ukrainian Women's Organizations (WFUWO) released this poignant, and frighteningly prescient, statement. Founded in 1948, WFUWO is an NGO affiliated with the UN Department of Global Communications, accredited in consultative status to the UN Economic and Social Council, and a member of the NGO Committee on UNICEF. It represents and coordinates the work of women's organizations (including the UNWLA) in 30 countries of the Ukrainian diaspora.

УКРАЇНА: СПАДОК ТРАВМИ, ПОКОЛІННЯ ВІЙНИ, МАЙБУТНЄ НАДІЇ

Заява Світової Федерації Українських Жіночих Організацій щодо ситуації в Україні

З кожною годиною загроза агресії з боку путінської Росії проти України посилюється. Який би метод не обрав Володимир Путін в кінцевому результаті: військове вторгнення, нищівну кібератаку, економічну блокаду чи альтернативну комбінацію руйнівних дій, – його намір зламати Україну як націю та її народ абсолютно очевидний. Як і решта цивілізованого світу, Світова Федерація Українських Жіночих Організацій не до кінця впевнена, як пояснити таку односторонню одержимість Росії бажанням знищити Україну. Як і решта цивілізованого світу, ми рішуче засуджуємо дії Путіна.

«Причини», якими Путін виправдовує своє бажання зламати Україну, позбавлені будь-якого зв'язку з реальністю сьогодення, не відповідають історичним фактам і є передусім аморальними. Україна не становить загрози для Росії, хіба що Путін вирішить таку загрозу сфабрикувати; Україна не є частиною російських земель тому, що цього хотілося б Путіну; і зрештою, Путін відкидає століття міжнародних зусиль, спрямованих на викорінення права сильних підкоряти менш сильних тільки тому, що вони можуть і хочуть це зробити.

Українці не мають жодних ілюзій. Росія розпочала війну з Україною вісім років тому і буде так чи інакше загострювати ситуацію. Війна не наближається. Війна вже тут. Українці готуються до чогось більшого, але не панікують, бо паніка ослаблює, і це тільки зіграло б на руку Путіну.

Протягом останніх 100 років саме війна була основною причиною того, що «історично Україна

UKRAINE: LEGACY OF TRAUMA, GENERATIONS OF WAR, FUTURE OF HOPE

Statement of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations Regarding the Current Situation in Ukraine

With each hour, Vladimir Putin's threat of Russian aggression against Ukraine intensifies. Whether he chooses a military invasion of Ukraine, a crippling cyber attack, an economic chokehold, or any combination of destructive actions, his intent to break Ukraine, the nation, and her people, is unequivocally clear. Along with the rest of the civilized world, the World Federation of Ukrainian Women's Organizations cannot presume to understand Russia's unilateral obsession with destroying Ukraine. Along with the rest of the civilized world, we fully condemn Putin's actions.

All of Putin's "reasons" for wanting to break Ukraine are factually baseless, historically inaccurate, and immoral. Ukraine does not pose a threat to Russia unless Putin chooses to fabricate a threat, Ukraine is not Russian land just because Putin wants it to be, and ultimately, Putin rejects the century-long international effort to stop the strong from subjugating those less strong simply because they can and want to do so.

Ukrainians have no illusions. Russia started a war with Ukraine eight years ago and will escalate in some manner. War is not coming. War is already here. Ukrainians are preparing for more, but not panicking since panic leads to weakness and Putin would like nothing more.

For the past 100 years, war is a leading reason why "historically, Ukraine has one of the largest diasporas

має одну із найбільших діаспор у світі» (звіт Міжнародної організації ООН з міграції «Світова міграція у 2010 році»). Українська діаспора підтримує зв'язки зі своєю батьківщиною уже не одне покоління. В даний час за межами України проживає близько 10 мільйонів українців, а це майже 25 % від 45-мільйонного населення сучасної України. Значні частини Першої світової війни, Громадянської війни на території колишньої Російської імперії, Другої світової війни велися чужинськими арміями на українській землі. Москва відправляла українських солдатів гинути у численних міжнародних війнах, розв'язаних СРСР. Навіть після неминучого й довгоочікуваного кінця цієї диктаторської імперії Москва не змогла залишити Україну в спокої. Вторгнення Росії в Україну у 2014 році уже призвело до загибелі 14 000 осіб, в той час як 1,5 мільйона мирних жителів були змушені покинути свої домівки, втікаючи від війни.

Досвід війни – пережитий особисто чи отриманий у спадок від попереднього покоління – об'єднує усіх українок як діаспори, так і України, більше ніж мова, релігія чи місце народження. Кожна українка має свій досвід війни: як жінка, яка пережила збройний конфлікт особисто, як мати солдата, як дочка чи онука біженців, як правнучка, чия прабабуся бачила дві світові війни. Такі дуже реальні та безпосередні наслідки війни, як руйнування, людські жертви, гуманітарна криза, після яких приходять важка і довготривала робота над пом'якшенням травми від війни, яка відіб'ється на наступних поколіннях (виховання здорових дітей, збереження сім'ї, загоєння емоційних та фізичних ран) – все це завжди було в першу чергу відповідальністю жінок, тягарем, без потреби накинутим на них зовнішнім агресором. Ця доля вкотре чекає на десятки мільйонів жінок.

Ми високо цінуємо і висловлюємо вдячність державам, які підтримують Україну і розуміють, що Україна є нинішньою лінією розлому між минулим та майбутнім – чи майбутнє стане перемогою правового міжнародного порядку, націленого на мир, а чи перемогою старого світового порядку агресії?

Незалежно від дій Росії в найближчі дні, усунення наслідків цієї війни триватиме десятиліттями. Зрештою, бачення Путіна зазнає краху. На кожного українця, якого він сьогодні уб'є, є мати, яка виховує дитину на чужині, прививаючи їй розуміння, що правда є не в силі і що гідність кожної людини і кожного народу полягає у можливості вільно обирати свою долю.

У назві свого знакового вірша «Contra Spem Spero!», написаного у 1890 році, поетеса Леся Українка висловила послання, яке розуміє кожен українець: без надії сподіваюсь. У трьох словах їй вдалося підсумувати українські реалії. Без об'єктивних підстав на надію, ми все-таки сподіваємося.

in the world" (United Nations International Organization for Migration Report, 2010). Ukraine's diaspora maintains ties to its homeland for generations. At present, approximately 10 million self-identified Ukrainians live beyond the borders of Ukraine, almost 25% of Ukraine's in-country population of 45 million. Vast stretches of World War I, the "Russian" Civil War, World War II, were fought by foreign armies on Ukrainian land. Moscow sent Ukraine's soldiers to die in the various international wars instigated by the USSR. Even after the inevitable and fortunate end of that dictatorial empire, Moscow could not leave Ukraine alone. Since Russia's 2014 invasion of Ukraine, 14,000 have died and 1.5 million civilians have fled their homes.

More than language, more than religion, or place of birth, the one characteristic common to every Ukrainian woman, whether in the diaspora or in Ukraine, is that each is either a direct or intergenerational victim of war. Every woman has her personal war-story legacy – as a survivor, as the mother of a soldier, as the daughter or granddaughter of a war refugee, as a woman whose great grandmother lived through two world wars. The very real and very immediate consequences of war – physical destruction, loss of life, a humanitarian crisis, then the long-term burden of alleviating the intergenerational trauma of war - raising healthy children, keeping families together, healing emotional and physical damage – primarily has been the responsibility of women, a burden needlessly imposed by foreign aggression. Once again, this fate awaits tens of millions.

We commend and are grateful to the nations who support Ukraine, understand that Ukraine is the current fault line between the past and the future – a victory for the old world order of aggressive and authoritative powers, or a victory for the future of a rules-based international order with a goal of peace.

Regardless of Russia's immediate actions, the unwinding of this war will take decades. In the end, Putin's vision will fail. For every Ukrainian he kills today, there is a mother raising a child in a foreign land to understand that might does not make right and that the dignity of each individual and each nation lies in the ability to freely choose a destiny.

In the title of her iconic 1890 poem *Contra Spem Spero!* the poet Lesya Ukrainka offers the essence of a message that every Ukrainian understands – with no reason to hope, I still hope. In three words, she summarized Ukraine's reality. With no objective reasons to hope, we still hope.

Коментар від редакції • A Note from the Editors

Як і ви, шановні читачі, ми майже повністю зосереджені на нинішній ситуації в Україні. Оскільки час друкування та розповсюдження «Нашого життя» становить приблизно один місяць, ми не можемо повідомляти в режимі реального часу про те, що там відбувається, або про успішне просування багатьох ініціатив СУА щодо надання гуманітарної допомоги, захисту України, мобілізації громад на підтримку українців і багато іншого (огляд цієї роботи станом на середину березня подано на цих двох сторінках).

Тому ми прийняли важке, але, на нашу думку, необхідне рішення продовжити видання журналу як історичного літопису всієї діяльності організації, її осередків і окремих членкинь, а також продовжити друкування статей про унікальну історію та культуру України – ту саму історію та культуру, яких, як стверджує Путін, в Україні немає. У наступних випусках ми помістимо набагато більше репортажів, пов'язаних з війною Росії проти України.

Щоб знати, як СУА підтримує Україну у цей трагічний час, і щоб дізнатися, чим ви можете допомогти, зв'яжіться з організацією та своїми відділами за допомогою електронної пошти, фейсбуку або вебсайту СУА. Будь ласка, продовжуйте робити все можливе, щоб допомагати українському народу.

Like you, dear readers, we are focused almost entirely on the current situation in Ukraine. Because the lead time for printing and distributing Our Life is roughly one month, however, we can't report in real time on what is occurring there or on the progress of the many initiatives that the UNWLA has undertaken to provide humanitarian relief, to advocate on behalf of Ukraine, to mobilize the community, and much more (an overview of that work as of mid-March is presented on these two pages).

Therefore, we have made the difficult but, we believe, necessary decision to continue publishing the magazine as a historical record of all the activities of the organization, its branches and individual members, and to continue including articles about Ukraine's unique history and culture – the very history and culture that Putin claims Ukraine does not have. In future issues, we will include much more reporting tied to Russia's war on Ukraine.

To stay up-to-date on how the UNWLA is supporting Ukraine during this tragic time, and to learn what you can do to help, connect with the organization and your branch via email, Facebook, and the UNWLA website. Please continue to do whatever you can to help the Ukrainian people.

ЯК СУА ДОПОМАГАЄ УКРАЇНІ

СУА виступив з великою кількістю ініціатив для підтримки України, яка бореться за свою незалежність у війні з російськими загарбниками. Нижче пропонуємо огляд таких заходів станом на середину березня.

Суспільна опіка

Понад \$500 000 зібрано упродовж першого місяця, і сподіваємось значно збільшити цю суму за підтримки, що постійно зростає.

- Надано фінансову допомогу дитячому будинку у Покровську для евакуації 46 дітей-сиріт до Львова, а потім до Польщі.
- \$100 000 виділено на закупівлю життєво необхідних фіксаторів, що використовуються лікарнями для лікування роздроблених кісток.
- \$80 000 надіслано до АІСМ: це перевірена громадська організація, яка працює у Києві. 700 волонтерів допомагають десяткам тисяч людей, які мають потребу у питній воді, у Києві, Харкові, Полтаві, Дніпрі, Запоріжжі, Одесі та Луганську.
- \$40 000 направлено до чотирьох військових госпіталів у Києві, Львові, Дніпрі та Житомирі, де рятують життя українських військових, а також лікують цивільні жертви війни.
- \$40 000 виділено на закупівлю 600 індивідуальних наборів для першої медичної допомоги та 100 наборів для переливання крові. Вони будуть розподілені між лікарнями, що мають потреби у цих медичних засобах.

HOW THE UNWLA IS HELPING UKRAINE

The UNWLA has launched numerous initiatives to support Ukraine as it fights for its very survival against the Russian invaders. The following is an overview of these activities as of mid-March.

Social Welfare

We raised over \$500k in the first month, and with continued support hope to significantly increase that amount.

- Provided funding to help the orphanage in Pokrovsk evacuate 46 orphans to Lviv and then on to Poland.
- Provided \$100k for much-needed Fixators, used by hospitals to keep fractured bones stabilized and in alignment.
- Sent \$80k to AICM, a trusted Kyiv-based NGO whose 700 volunteers are providing aid in Kyiv, Kharkiv, Poltava, Dnipro, Zaporizhzhia, Odesa, and Luhansk, serving tens of thousands of individuals in need of water.
- Sent \$40k to the four military hospitals in Kyiv, Lviv, Dnipro, and Zhytomyr that are saving the lives of hundreds of Ukrainian soldiers and have adapted their daily routines to treat victims of the bombardment.
- Provided \$40k for the purchase of 600 IFAK kits and 100 blood transfusion kits for distribution among

Завдяки допомозі США лікарні забезпечені тактичними аптечками та наборами для переливання крові.

- Асоціація лікарень Нью Джерсі звернулася до 108 лікарень, щоб зібрати допомогу для України.
- \$10 000 надіслано «Ініціативі Е+» на потреби загальної і тактичної медицини. США вже працював з «Ініціативою Е+» під час закупівлі кисневих концентраторів для хворих на COVID-19.

Громадська активність

- 24 лютого 2022 р. відбулися тренування з громадської активності під керівництвом відомої експертки Віри Андрейчик. Вона поділилася своїм досвідом громадської активності та обстоювання інтересів України. З новими ресурсами та інструментами учасники тренування долучилися до семиденного марафону громадської активності. Упродовж тижня вони зосереджувалися на різноманітних питаннях та разом домагалися потужних позитивних змін для України.
- Ми звернулися до преси та соціальних мереж, щоб ідентифікувати нагальні питання, які потребують негайної уваги американської громадськості. Ми надіслали численні листи на підтримку оборони України.
- Ми займаємо активну позицію щодо закриття повітряного простору над Україною, щонайменше — встановлення безпольотної зони для надання гуманітарної допомоги людям, які мають нагальну потребу у ній.

Освіта і культура

У часі війни ми підтримуємо відважних українців молитвою, гуманітарною допомогою та активністю на користь оборони, суверенітету і демократії України. Втім, наші пріоритети не означають, що освітній та культурний напрямок занепадає.

- Проект «Писанки для життя» спрямований на збір коштів для гуманітарної допомоги Україні. Усі виручені кошти надходять до США.
- 20 березня 2022 р. спільнота «Музиканти для загального добра» разом з США провела Благодійний онлайн-концерт за участі українських та американських музикантів. Усі виручені кошти були спрямовані на допомогу Україні.

Спільнота

Підтримуючи одна одну в часи війни, союзнянки залучені та активні, як ніколи. Волонтери з усіх куточків США безупинно працюють, сортуючи та пакуючи речі для гуманітарної допомоги.

- Союзнянки також залучені в Групи екстреного реагування за такими напрямками: управління, громадська активність, залучення корпоративних пожертв, гуманітарна медична допомога, імміграція/візи/«TPS» (статус особи, яка потребує тимчасового захисту), допомога загального призначення, соціальні засоби масової інформації, суспільна опіка.
- США розширює свою присутність у соціальних мережах і запрошує всіх підписатися на електронне розсилання за адресою unwla.org, стежити за нами через сторінку США у фейсбуці та мережі «Instagram» (@unwlanational).
- **Якщо знаєте когось, хто хотів би долучитися до нашої організації, запропонуйте їм заглянути на сторінку «Членство/Membership» офіційного сайту США unwla.org.**

hospitals in need. Thanks to the UNWLA's support, many hospitals in need now have the necessary IFAK and blood transfusion kits.

- The New Jersey Hospital Association reached out to its 108 member hospitals to rally aid for Ukraine.
- Provided \$10k to Initiative E+, with whom we were working to address the COVID-19 pandemic; they quickly pivoted to fill the need for tactical and general medical supplies.

Advocacy

- On February 24, public advocacy expert Vera Andryczyk shared her experience in advocating for Ukraine at the UNWLA's Public Advocacy Training. Armed with tools and resources, participants engaged in a seven-day UNWLA Public Advocacy Challenge: they focused on a variety of issues and together pushed for a powerful positive change on behalf of Ukraine.
- We continue reaching out to the press and social media, identifying issues on behalf of Ukraine that require urgent attention and action from the American public, and continue sending numerous letters in support of the defense of Ukraine.
- We are advocating for closing the airspace over Ukraine, and at a minimum, for a limited no-fly zone to enable humanitarian aid to reach citizens in crisis.

Education and Culture

In wartime, we stand with the fearless Ukrainian people in prayer, humanitarian relief, and advocacy for Ukrainian defense, sovereignty, and democracy. Yet our priorities do not imply that our cultural and educational initiatives are neglected.

- The Pysanky for Peace project is raising funds for humanitarian efforts in Ukraine. Proceeds go to the UNWLA.
- Musicians for the Greater Good (MGG) and the UNWLA presented an online benefit concert, the MGG Ukrainian Humanitarian Aid Concert, on March 20 with both Ukrainian and American musicians. All proceeds were funneled to aid Ukraine.

Community

- Soyuzianky have been mobilized into Emergency Response Teams in: Administration, Advocacy, Corporate Fundraising, Humanitarian Medical Aid, Immigration/Visas/TPS (Temporary Protected Status), Media Inquiries, Non-Humanitarian Supplies, Social Media, and Social Welfare.
- We are stepping up our organizational social media presence and invite everyone to subscribe to our newsletter at unwla.org, and to UNWLA on Facebook and @unwlanational on Instagram.
- **Do you know someone who might be interested in joining the UNWLA? Visit the Membership tab on unwla.org.**

СУА / UNWLA

ЗАГАЛЬНИЙ ФОНД / GENERAL FUND

- \$40 Volodymyr Saranchuk
- \$25 Christina Stasiuk in memory of her beloved mother, **Lidia Stasiuk**

ПРЕСОВИЙ ФОНД «НАШОГО ЖИТТЯ»
OUR LIFE PRESS FUND

- \$100 UNWLA Branch 56 in memory of **Klementyna Minko**, a longtime member of Branch 56 who passed away in October 2020
- \$50 29-й Відділ СУА замість квітів на могилу нашої членкині бл.п. **Ірени Кліш**
- \$25 UNWLA Branch 56 in memory of **Cliff Heiser**, husband of our longtime member and Scholarship Chair, **Lieda Boyko**
- \$25 UNWLA Branch 56 in memory of **Atanas Kobryn**, father of our member **Maria Luba Hirak** and a great supporter of the work of the UNWLA and our Ukrainian *hromada*
- \$25 UNWLA Branch 56 in memory of **Danylo Demidenko**, U.S. Marine Corps veteran and son of our member **Chrystyna Prynada-Demidenko**
- \$25 UNWLA Branch 91 in memory of **Maria Bilas**, dear and beloved sister of our member **Olesia Nagle**
- \$25 **Taissa Bohdansky**

ФОНД БАБУСЬ / BABUSI FUND

- \$1,000 Pokrova Protection of the Mother of God Ukrainian Catholic Church
- \$28 UNWLA Branch 56
- \$1 William Burban

ФОНД СУСПІЛЬНОЇ ОПИКИ
SOCIAL WELFARE FUND

- \$75 “Lisovi Mavky” Plast Ukrainian Scouting Organization sorority in memory of **Mrs. Olena Charkewycz**

ФОНД СИРИТ / ORPHANS FUND

- \$405 Pokrova Protection of the Mother of God Ukrainian Catholic Church
- \$200 **Luba Bilowchtchuk** in loving memory of **Lidia Czernyk**, former Social Welfare Chair and my dear friend. My sincere condolences to her family.
- \$102.53 **Uliana Koropecykj Chorney** and **Andrew Chorney** in memory of dear Teta **Olya Cehelska**
- \$50 UNWLA Branch 56

ДОПОМОГА ЖЕРТВАМ ВІЙНИ ГІДНОСТІ
WAR VICTIMS FUND

- \$3,000 **Andrei Kachala Charitable Trust**
UNWLA Branch 56 collected \$650 in lieu of flowers in memory of the father of Branch 56 member **Maria L. Kobryn Hirak, Atanas T. Kobryn**, who passed away January 5, 2022:
- \$100 **Eugenia Babenko, Lydia & Bohdan Kramarchuk, George Shevchuk & Katherine Steciuk**
- \$75 **Irena Worobec**
- \$50 **Lubomyr & Lydia Jachnycky, Stephania Osadciw, Nicholas & Christine Osadciw and family, Walter & Lisa Osadciw and family, Michael & Jadwiga Sobski**
- \$25 **Roma Lotoshynsky**

«ПРОСТІР НАДІЇ» / PROSTIR NADII

- \$1,000 **Andrei Kachala Charitable Trust**

Letters

I am a MAL going on two years now. A definite “newbie.” As a second-generation American of Ukrainian descent, I am proud of my heritage and the Ukrainian culture and community! I was disappointed with the latest issue (January-February) of *Our Life*. I do not speak or read Ukrainian and was not able to enjoy this magazine, unfortunately. It was trashed unhappily ... Please evenly divide articles in the English and Ukrainian languages. I would appreciate this balanced approach.

Barb Daisak, MAL, Central New Jersey

Please include English translations of Ukrainian recipes in the magazine. An English version would be very useful to readers who might not be familiar with certain food/cooking terms or measurements, but who wish to continue or to learn Ukrainian culinary traditions. With the passage of time and increasing assimilation, English versions of recipes may attract new members and satisfy current members. I was pleased to see in the December 2021 issue that the *kutia* recipe was made available to readers by emailing *Our Life*.

Arcadia Kocybala, Ph.D., Branch 30, Yonkers, NY

Editor’s note: We are delighted to announce that, beginning with this issue, translations of recipes appearing in *Our Life* will be posted to the UNWLA website, unwla.org, under the Projects tab.

A CHANGING OF *the Guard*

It is bittersweet for us to announce that Olha Stasiuk, UNWLA office administrator, has decided to retire. Olha came to us in January 2010 with many years of experience working with various Ukrainian community organizations and interacting with members of our diaspora – a very special and important niche and talent that cannot be filled with modern technical skills alone.

The responsibilities of the UNWLA office administrator are many and broad, and I will not recount them. Olha's reliability and trustworthiness in fulfilling these responsibilities made her an invaluable asset to the UNWLA for over a decade.

Olha's work ethic and dedication persisted during times of great challenges – for instance, the headquarters fire in the summer of 2010, the flooding in the offices in January 2019, and the many elevator outages (the UNWLA office is on the fifth floor of the building). With focus and determination, and always with her dry sense of humor, she worked through her displacement and saw the renovation projects (with building co-owners UCCA) and repairs through to the bitter end. These, and other lesser daily emergencies, did not prevent Olha from professionally completing her multi-faceted role as administrator.

Olha and I were together for my UNWLA four-term presidency. During this time, Olha was my eyes and ears on the ground at 203 Second Avenue. Olha is a woman of few words but possesses many talents.

Thank you, Olha, for your many years of support for the UNWLA. With your assistance, we have much to be proud of as much has been accomplished both in the U.S. and in Ukraine. We were fortunate to have known you both as our administrator and as a friend. We wish you good health, much rest, and fulfillment in all you do in the future.

God bless!

Marianna Zajac
UNWLA Honorary President

HALYNA CHEREDNICHENKO is the UNWLA's new office administrator, replacing recently retired Olha Stasiuk. Born and raised in the Lviv region, Halyna graduated from the Ivan Franko National University in Lviv with a master's degree in Slavic Philology. After working as a supervisor for Austrian Airlines, she moved to the U.S. in September 2021, reuniting with her husband after a two-year separation due to COVID-19 and closed borders. Halyna describes herself as a creative person, full of energy and love for life. She adores traveling (she has travelled across most of Europe), particularly air travel, and everything related to music. Halyna sang in her church choir and was a member of a girl's band while attending university. She has also performed as a professional ballroom dancer. She admires the work of the UNWLA and is happy to have the opportunity to leave her mark on the history of this wonderful organization.

ГАЛИНА ЧЕРЕДНІЧЕНКО, нова адміністраторка офісу СУА замість Ольги Стасюк, яка нещодавно вийшла на пенсію. Народилася на Львівщині в Україні. Закінчила факультет слов'янських мов Львівського національного університету ім. Івана Франка, здобула ступінь магістра. Працювала керівником відділу групових бронювань «Австрійських авіаліній» у Львові. Емігрувала до США у вересні 2021 року, де возз'єдналася з коханим чоловіком після дворічної розлуки через Covid-19 та закриття кордонів. Неймовірно творча особистість, сповнена енергії та любові до життя. Обожає подорожі (об'їздила майже всю Європу), перельоти та все, що пов'язане з музикою. Була членом співочого колективу та церковного хору в Україні, професійно займалася бальними танцями. Захоплюється діяльністю СУА та щаслива залишити свій слід в історії цієї прекрасної організації.

Generous Donations Support Ukrainian Hospitals in Need *Щедрі пожертви для українських лікарень*

UNWLA Oxygen for Life campaign yields more than \$30,000 to purchase much-needed equipment.

A small meeting room in the local hospital in Bila Tserkva, Ukraine, bubbles with excitement. The main source of it is contained in three middle-sized cardboard boxes: CPAP machines, the essential equipment for restoring normal breathing in patients with sleep apnea, asthma, and COVID-19. Anatoliy Rogov, head of the Bila Tserkva city hospital, greets the E+ Initiative volunteers who delivered the boxes. While he shares the exciting news with his colleagues, the head of the intensive care unit unpacks a machine, plugs it in, and confidently sets it up. While the benefits of oxygen therapy in treating COVID-19 patients are widely known, CPAP machines are not a staple in every Ukrainian hospital. Now three of them have arrived in Bila Tserkva to support patients in intensive care and those recuperating from COVID-19.

The unprecedented rate of coronavirus infections in Ukraine put a strain on regional medical centers, where oxygen supply has been limited. In Bila Tserkva, for example, the hospital recently built a new oxygen station. In many others, patients in dire need of oxygen therapy still do not have access to it. So, in December 2021 the UNWLA made an urgent appeal to its members and the American public. The Oxygen for Life campaign aimed to raise \$30,000 to purchase much-needed oxygen concentrators.

To purchase and distribute the equipment, the UNWLA partnered with E+ Initiative, a Kyiv-based volunteer organization. It works closely with regional and military hospitals, as well as with families in need, who will be able to breathe more easily thanks to the generous donations in response to the UNWLA call.

Over \$31,000 was raised in a very short timeframe, and we are immensely grateful to everyone who donated. The first transfer has already funded 10 CPAP machines and 2 oxygen concentrators, distributed among a children's hospital in Kremenchuk, a military hospital in Lutsk, the city hospital in Bila Tserkva, and the regional hospital in the small town of Stara Vyzhva.

Military doctors don't usually get emotional, but two brand-new oxygen concentrators and two CPAP machines arriving at the Lutsk military hospital, west of Kyiv, struck a chord. It turns out the doctors there did not entirely believe that the much-needed equipment was heading their way – until they received it. The incredible generosity of our donors continues to help small Ukrainian hospitals provide oxygen for life, and many more lives can be saved.

Glory to Ukraine! Glory to her heroes!

У рамках проекту «Кисень для життя» зібрано понад \$30 000 на закупівлю життєво важливого обладнання.

У районній Білоцерківській міській лікарні — напружено та гаряче від хвилювань, а увага прикута до трьох невеликих картонних коробок. У них поки що запаковані апарати СРАР, що допомагають пацієнтам з порушеннями дихання під час сну, астмою та COVID-19. Головний лікар Анатолій Рогов приязно вітає волонтерів з «Ініціативи Е+», які доставили нове обладнання. Поки він ділиться приємною новиною з колегами, голова реанімаційного відділення розпаковує один із пристроїв СРАР, під'єднує та зі знанням справи налаштовує його. Хоча переваги кисневої терапії для лікування хворих на COVID-19 вже давно відомі, не кожна лікарня має апарати СРАР. Тепер три таких будуть підтримувати пацієнтів у реанімаційному відділенні та у відділенні для хворих на COVID-19 Білоцерківської міської лікарні.

Критична кількість випадків інфікування коронавірусом спричинила нестачу кисню у багатьох регіональних лікарнях. У Білій Церкві, наприклад, нещодавно побудували нову кисневу станцію. У багатьох інших лікарнях пацієнти, які мають потребу у кисневій терапії, досі не мають доступу до неї. Саме тому у грудні 2021 р. наша організація звернулася за допомогою до союзників і всієї громади. Проект «Кисень для життя» мав на меті зібрати \$30 000 для закупівлі потрібних кисневих концентраторів.

За дуже короткий термін було зібрано понад \$31 000. Ми надзвичайно вдячні всім, хто долучився до збору коштів. Перший переказ пожертв уже допоміг закупити 10 пристроїв СРАР та 2 кисневі концентратори.

Крім Білої Церкви, обладнання також доставлять до дитячої лікарні у Kremenchuk, військового шпиталю у Луцьку та районної лікарні у містечку Стара Вижва.

Для закупівлі та доставляння обладнання СУА співпрацював з київською волонтерською організацією «Ініціатива Е+», яка, своєю чергою, тісно співпрацює з обласними та військовими шпиталями, а також із сім'ями, яким потрібна допомога. Відтак багатьом українцям облегшиться дихання завдяки щедрим жертвам у відповідь на заклик СУА.

Слава Україні! Слава її героям!

Three CPAP machines were delivered to the intensive care unit at the children's hospital in the city of Kremenchuk. Shown here are anesthesiologist Andriy Ivanovych Verheles and a nurse from the ICU.

Три пристрої CPAP розмістили у відділенні реанімації дитячої лікарні Кременчука. На фото: анестезіолог Андрій Вергелес із медичною сестрою реанімаційного відділення.

DONATIONS TO OXYGEN FOR LIFE

\$35,138.83 collected as of February 16, 2022

UNWLA Branch 75 collected **\$3,600** in donations from individual branch members:

- \$250** Elizabeth Buniak; Christine Czuczman
- \$155** Irene Sawchyn
- \$120** Oksana Lodziuk
- \$100** Karen Chelak; Chrystia Demidowich; Anna Denysyk; Marusia Durbak; Ariadna Fedash; Romana Hadzewycz; Anna Harmaty; Alexandra Heimur; Jaroslawa Hordynsky; Oka Hrycak; Natalie Hryniuk (Kuka); Swiatoslawa Kaczaraj; Daria Knarvik; Zoryana Kovbasniuk; Anna Koziupa; Olenka Makarushka-Kolodiy; Helen Newmerzycky; Margaret Nycz; Nadia Nynka; Olha Ponos; Christina Saldana; Christine Syzonenko; Christine Szkwarko; Nina Wedmid
- \$50** Sonia Dubas; Lidia Huk; Christine Klufas; Olga Kuziw; Helen Mandzy; Roksolana Misilo; Vira Popel; Oksana Stanko
- \$25** Maria Flynn

UNWLA Branch 120 collected **\$3,038** in donations from individuals:

- \$400** Katryna Fund (Iryna Burke)
- \$300** Helene & Nelson Kibler
- \$200** Maria & Wilhelm Riedl; Roman Sydor; Daria Zubil
- \$135** Myron Babuiuk
- \$100** Mary Bodyk; Iryna Burke; Oksana Buts; Christine Hoshowsky; Maria Kucij-Boswell; Irene Lyko Smith; Christine & Petro Stawnychy; Mary Sydor
- \$50** Hanya Bucierka; Daria Hanushewsky; Mariya & Volodymyr Kilchevsky; Bill Ruoff; Eugene Sydor; Lesia Telega; Tatyana Tymkiw; Viorica Ulics
- \$40** Oksana Hudyma; Mykhaylo Kost
- \$25** Slavko Glusko; Ulana Kowal
- \$23** Pat Anuszkiewicz
- \$20** Anonymous #1; Anonymous #2; Bohdan Cholach; Michael Gudselak; Janis Kornafel; Katya Kowal; Hanna Kusmiy; Ann Skrobach; Kathryn Sweryda; Emilia Toroyc
- \$10** Anonymous #3; Mike Anuszkiewicz; Paula Bacon; Thomas Brillbeck; Ray Eahnot

Members of UNWLA Branch 96 in Detroit donated **\$500**:

- \$300** Collectively donated by Marta Kwitkowski, Marie Zarycky, Iryna Melnyk, Marianna Flis, Olga Kraska, Lydia Jachnycky, Irene Petrina, Myroslava Stefaniuk, Mary Stecko, Irene Maritzczak, Switlana Korduba, and Catherine Kizyma
- \$50** Oksanna Gudz; Linda Hryhorczuk; Luba Szajenko; Lidia Taraschuck
- \$2,000** Andrei Kachala Charitable Trust
- \$1,000** UNWLA Branch 3; UNWLA Branch 75; UNWLA Branch 137; Nadia Fedoriw **in memory of George Fedoriw**; Jaroslava Mulyk; Maryann Mysyshyn; Stephan & Tamara Tymkiw
- \$500** UNWLA Branch 56; UNWLA Branch 136; UNWLA Branch 139; Tamara Denysenko; Ihor Kunasz; Daria N. Lissy
- \$400** Irene Burke
- \$300** UNWLA Branch 54; UNWLA Branch 129; Regional Council of New York; Tamara Tallman; Luba Kostyba; Daniel Purnell

- \$255.58** Jerry Krasniansky; Mary Tomorug
- \$250** UNWLA Branch 12; UNWLA Branch 108; UNWLA Branch 132; Yuri Deychakiwsky; Natalie Pawlenko; Christina Samilenko; Halyna Traversa
- \$245** UNWLA Branch 30
- \$204.56** Oleh Tretiak
- \$200** Anonymous; UNWLA Branch 29; UNWLA Branch 73; UNWLA Branch 98; Regional Council of New England; Oksana Aicolino; Viktoriia Borysenko; Irene Jadlickyj; Halina Korsun; Catherine Krucylak; Halyna Kuzyshyn; Oleh & Roxolana J. Saciuk; Michael Sawicky; Inia Tunstall; Daria Ushak
- \$150** UNWLA Branch 115; Chrystyna Bryndzia
- \$102.53** Bohdan Besaha; Borys Buniak; Michele Calamia; Catherine Dimou; Natalie Hryniuk; Oksana Krushelnicky; Maria Lisowsky; Oksana Piaseckyj
- \$100** UNWLA Branch 64; UNWLA Branch 95; UNWLA Branch 124; UNWLA Branch 142; Eugenie Babenko; Luba Bilowchtchuk; H.M. Blyskun; Irina Bondarenko; Peter & Christine Boyko; Danielle Chase; Olga Coffey; Olya N. Czerkas; Elena and Philip Farah; Roman Fedorciw; Slava Glinska; Andrei Harasymiak; Natalia Honcharenko; Alexandra Horodysky; Aurelia Hrab; Paul Hursky; Romana Jakymec; Iryna Karavan; Olena & Wolodymyr Karpnich; Olga M. Kelly; Maria K. Koch; Iryna Kurowskyj; Ksenia Kuzmycz; Zwynslawa Lebedovych; Oksana Malanchuk; Larysa Martyniuk; Mary McGowne; Ivanka Olesnycky; Mary Panchyshyn; Bohdan & Kwitoslawa Paschyn; Christine Pichusko; Mila Rabij; George & Alexandra Rakowsky; Ruta Ripecky; Natalie Santarsiero; Osypa Shalay; Christina Shepelavey; Oksana Steranka; Ros-tia Stoecker; Melaniya Temnycky; Ulyana Tur; Anna Vassal; Margaret Zakanycz Putykewycz
- \$77.02** Johanna Saldyt; Helena Schiultz
- \$65** Madison Pawlenko
- \$55** Ricardo Patron
- \$51.52** Stefanie Gulawsky; Sophie Koshiw; Barbara Prowe; Jesse Ruggiero; Martha Wiegand
- \$50** Otto Agne; Anne Antonenko; Elizabeth Barna; Halina C. Bavero; Theresa M. Caryk; Olena Danylyuk; R. J. Dmytruk; Myroslava Downey; William & Andrea Figley; Catherine Z. Gorham; Natalie Grosner; Martha Jovanovic; Luba Kasian; Maria Kucyna; Vladimir & Halyna Lojko; Ladimer & Anna Nagurney; Luba Nowak; Oksana Posa; Oksana Shyshko Buts; Bohdanna Slyz; Ann Marie Susla; Mariya Vorobets; Janet Zuyus
- \$41.31** Stephanie Milan
- \$35** Andrea Wilhelm
- \$30** Marianna Crans; Valeriia Honcharenko; Motria M. Milanytch; Nadia L. Purnell
- \$26.01** Maria Flynn
- \$25** Sylvia H. Bookbinder; Kathy Buck; Vitaliy Dubil; Sheila Figman Eule; Oresta Hamersky; Ola Novak; Helen B. Palmer; Gregory Piaseckyj; Marion D. Serna; Klara Szpiczka
- \$20.91** Gavin Graham
- \$20** Nata Bondarenko; Ilona Maria; Helena Pawlenko; Lesya Stetsko
- \$15** Oleksandra Ostapchuk

Музей Лесі Українки в Колодяжному

Ольга Антонюк, наукова співробітниця Колодяжненського літературно-меморіального музею Лесі Українки,
Ольга Бойко, завідувачка Колодяжненського літературно-меморіального музею Лесі Українки

Музеї є важливою ланкою в історії та культурі суспільства, у збереженні його мінувшини. Леся Українка високо цінувала ці заклади, а музейні цінності, які вона при найменшій можливості споглядала та вивчала, зіграли важливу роль у становленні її як високоосвіченої, ерудованої особистості. Письменниця намагалася не відкривати своє життя на загал та, видаючи збірки, друкуючись у періодичних виданнях, ставала публічною, а її ім'я з часом стало об'єктом музею.

Перші дані про створення музею Лесі Українки в Колодяжному стосуються 1939 р., коли жіноча громадськість Львова підняла питання щодо діяльності такого закладу в родинному гнізді Косачів. Розпочалося збирання коштів на викуп «Білого» Лесиноного будинку. У трав-

ні 1941 р. Волинська обласна рада видала указ про організацію музею у селі. Планам перешкодила війна. І лише 10 липня 1949 р. музей відкрили.

13 липня 1949 р. у газеті «Радянська Волинь» повідомили: «Велике радісне свято відбулося в неділю, 10 липня, в колгоспному селі Колодяжному. Навіть дощ, що протягом дня неодноразово щедро проривався з важких сірих хмар, не перешкодив торжеству з приводу відкриття пам'ятника великій українській поетесі — відбудованого Лесиноного «білого» будинку... Віднині «Лесин білий будинок» у селі Колодяжне став пам'ятником-музеєм великій українській поетесі Лесі Українці на Волині».

Протягом багатьох років існування було створено кілька літературних та меморіальних

експозицій, зібрана вагома фондова колекція, проводилася видавнича діяльність тощо. Чимало подій відбулося на території садиби, багато відомих людей побувало в обійсті Косачів, тисячі українців відвідали музей. Особливе місце зайняло святкування 100-літнього ювілею Лесі Українки.

2021-й рік — рік 150-літнього ювілею письменниці, також був сповнений урочистостями та подіями: наукова конференція, семінар-практикум, масові заходи, лекції, флешмоб, пленери, виставки.

Уже 72 роки Колодяжненський літературно-меморіальний музей Лесі Українки функціонує та розвивається, веде науково-дослідну, науково-експозиційну, масову науково-освітню, науково-методичну, науково-популя-

Погруддя Лесі Українки на фоні батьківського «Сірого будинку»

ризаторську, науково-фондову роботи, проводить наукове комплектування фондів. Одна з головних цілей — відтворення та зберігання меморіальності садиби і будівель, підтримання їх у належному стані. Волинським краєзнавчим музеєм у 2019 р. була виготовлена проєктно-кошторисна документація на «Реставраційно-ремонтні роботи пам'яток культурної спадщини «Білого та Сірого будинків Косачів» в с. Колодяжне. Проєкт пройшов експертизу ДП «УКРДЕРЖБУДЕКСПЕРТИЗА» та погоджений Міністерством культури України у грудні 2019 р.

Робочим проєктом було передбачено здійснення комплексу заходів з покращання технічного стану об'єктів та їх фізичного збереження в первинному вигляді, що не зачіпають історичної сутності та не змінюють характеристик властивостей, які є предметом охорони пам'яток.

Виконавцями реставраційно-ремонтних робіт «Білого» та «Сірого» будинків Косачів стало ТОВ «Житлобуд-2». Реставраційно-ремонтні роботи проведено за кошти Державного фонду регіонального розвитку. У грудні 2021 р. роботи були завершені.

У ході реставрації було: здійснено заміну пошкоджених дерев'яних конструкцій будинків; почищено та пофарбовано гонтове покриття будинків; замінено вікна та двері; поштукатурено та пофарбовано внутрішні і фасадні стіни будинків; відновлено меморіальний вигляд балкону-солярію «Лесинового будинку», відтворено його підвальне приміщення та відзначено межі «Білої кімнати»; відтворено садовий ґанок «Сірого флігеля»; проведено частковий благоустрій садиби; відтворено підвальне приміщення.

Нині ведеться наукова робота над розробленням концепції «Білого та Сірого флігелів» і ство-

Балкон Лесинового будинку, де поетеса могла приймати сонячні ванни

рення тематико-експозиційного плану оновлених будинків. Відкриття експозиції меморіальних будинків планується на 2022 р.

Завдяки фінансовій підтримці Союзу Українок Америки протягом 2022 р. у Колодяжненському літературно-меморіальному музеї Лесі Українки планується проведення швидкісного інтернету, створення двомовного сайту, розроблення логотипу та створення брендбуку музею. Дані проєкти нададуть можливість місцевим і закордонним громадянам стежити за роботою музею та бути її учасниками.

Лесин «Білий будинок» після реставрації (ліворуч) та приміщення для літературного музею, збудоване на місці старого будинку Косачів

Проект «ДУХОВНЕ ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ» – успіхи та плани

Новини про Україну ми читаємо з тривогою. І молитва та конкретні справи на підтримку України є найдієвішими ліками на цю тривогу. Сильна, згуртована Україна — то найкраща запорука того, що імперська Росія на неї не нападе. Перешкодою на цьому шляху є низький рівень національної самосвідомості, особливо на Сході України як наслідок тривалої колоніальної її залежності. Велика кількість російських церков, за відсутності церков ПЦУ чи УГКЦ, є підтвердженням цього. Тому програма СУА «Духовне відродження України», започаткована у 2019 р., є надзвичайно важливою і потребує нашої підтримки. Вашій увазі — розмова з учасниками цього проекту.

Союзянка Люда Вусик родом із тієї частини Запорізької області, що межує з Донецькою. Тому релігійну ситуацію на Сході України знає з власного досвіду.

Л. В. Направду я народилася в Бердянському районі, який межує з Донецькою областю, і до цієї межі всього 15 км (майже 10 миль). За розповідями бабусі, нашу сільську українську церкву підірвали, коли мене ще і на світі не було. У нашій хаті на покутті завжди були ікони, і бабуся молилася кожного вечора, але мене, малу, не навчала. В останні роки життя вона признавалася, що БОЯЛАСЯ це робити. Такі самі відповіді я мала і від мами. Усе моє село в моєму дитинстві говорило тільки українською мовою, школа була українська, але релігійного життя не було. На похорони або хрестини рідні привозили священника з Бердянська. І тоді навіть думки про підпорядкування церкви не виникало, бо вона була одна на весь район.

Я майже щороку відвідую свою малу Батьківщину, щоби вклонитися рідним могилам, і все частіше помічаю недобрі зміни. Найбільше вражає поява новозбудованих церков московського підпорядку-

вання. Навіть у моїй Миколаївці постала нова церква московського патріархату. Тепер мені стає зрозуміло така швидка русифікація села, як зрозуміло й те, чому понад 20 односельців воюють на боці ворога. А мої друзі, які підтримують українську державу, стають чужинцями на своїй українській землі.

Українська влада 30 років не звертала увагу на таку ситуацію. Тим часом московія вливала величезні кошти на зведення церков та утримання священників, які «ловили» людські душі. І перетворила їх на ворогів землі, де вони живуть, де жили їхні батьки та діди, де їх морили голодом та знищували війнами. Ситуація небезпечна: загроза втрати східно-південних земель стає все реальнішою. Тому усім, кому не байдужа ця реальність, треба встати на захист. СУА взяв на себе місію підтримки у рамках проекту «Духовне відродження України» тих семінаристів, які обрали надзвичайно важливе завдання у час, коли ворог веде жорстоку війну з Україною...

Людо, нині Ви очолюєте референтуру освіти. Що нового та цікавого плануєте зробити у рамках проекту «Духовне відродження України»?

Л. В. Уже третій рік СУА в рамках цього проекту фінансово підтримує дві релігійні інституції: Київську Трьохсвятительську духовну семінарію (КТДС) УГКЦ та Волинську православну богословську академію (ВПБА) ПЦУ. Ці інституції готують священників для Сходу України.

Крім підтримки цих двох закладів, СУА вже два роки підтримує о. Павла Проценка, який після закінчення ВПБА став настоятелем єдиного українського храму в Луганській області – Церкви воскресіння Христового Луганської єпархії ПЦУ. Село Новоолександрівка на Луганщині розташоване неподалік кордону з Росією, а тому там панують російська мова і телебачення, а російська церква робить свою підлу справу. Тому важливим для тих околлиць є цей новостворений «острівець» українства. Також о. Павло опікувався вояками 24-го окремого штурмового батальйону «Айдар», 53 ОМБр. Зараз він навчається в аспірантурі Національного університету «Кієво-Могилянська академія» і працює над докторською роботою, що стосується гібрид-

«Пам'ятний знак з нагоди отримання Томосу», який прот. Вакін, ректор ВПБА, передав В. Табаці на відзнаку вагомості підтримки СУА для Православної Церкви України

ної російської війни супроти України в релігійному аспекті. Передбачається, що о. Павло представить результати своєї роботи на вебінарі у найближчому часі.

Умовою успіху проєктів СУА є співпраця, що базується на особистому спілкуванні з партнерами. Це дає можливість побачити результати нашої допомоги та обговорити наступні кроки. Членкиня ексекютиви СУА Валентина Табака – уродженка Волині. Минулого року вона вдруге відвідала КТДС і ВПБА з цією метою.

В. Т. Приємно бачити позитивні зміни в обох релігійних закладах – академічне життя вирує, поповнився викладацький склад, з'явилися нові авдиторії з сучасним обладнанням. ВПБА отримала ліцензію МОН України. Віримо, що нове покоління українських священників понесе в українські громади духовні знання.

Історично склалося, що союзники мали більше контактів, краще розуміли проблеми та виклики, які стояли перед УГКЦ. Православна церква України, що була відновлена у 2019 р., потребує нашої особливої допомоги. Важливим напрямом розвитку ВПБА є налагодження контактів з християнськими інституціями світу та співпраця з науковцями у поширенні знань про Українське православ'я (що відрізняється від московського). Наукова спільнота ВПБА буде дуже вдячна за інформаційну допомогу в цьому питанні.

Але найважливішою місією ВПБА є підготовка священників, готових протистояти російській церкві в битві за душі українців. Про це розповідає ректор ВПБА прот. Вакин.

П. В. У 2021 р. Волинська православна богословська академія святкувала три ювілеї – 225-ліття заснування (1796), 30-ліття відродження (1991), 10-ліття надання статусу академії (2011). Історичні джерела свідчать, що наш навчальний заклад завжди вирізнявся своїми випускниками як високоосвіченими духовними особистостями, що мають патріотично свідому українську позицію.

Нині для студентства закладів вищої духовної освіти в Україні повстало нове випробування – російська гібридна збройна та інформаційна війна. Навіть за умови, що війна на Сході України є однією з найсмертоносніших в Європі з часів Другої світової війни, українці вкотре зуміли довести, що вони здатні захищати свою державу. Успіхи є результатом мобілізації всього українства, як в Україні, так і за її межами.

У цьому процесі ВПБА займає чільне місце. Головне її завдання – виховати всебічно освічену людину, яка б змогла бути, згідно з апостолом Павлом, «зразком для вірних у слові, у житті, у любові, у душі, у вірі, у чистості». ВПБА не стоїть осторонь викликів, що постають перед українським суспільством. Від початку революції гідності та війни на Сході України академія активно надавала жертвовну допомогу.

У 2014 р. ієромонах Макарій (Дядюсь), студент бакалаврату, а згодом випускник магістерської програми ВПБА, оплаченої СУА, офіційно став першим капеланом в Україні. А випускник бакалаврату 2013 р.

із Франківщини Богдан Шлемкевич замість вступу до магістратури свідомо зголосився стати на захист територіальної цілісності України. 9 травня 2014 р. у бою в Маріуполі він був смертельно поранений. У пам'ять про нього його ім'ям названий кабінет підготовки військових капеланів.

Коли виникла потреба, ВПБА почала готувати майбутніх священників для провадження духовної місії у Східних регіонах України, щоб заохочувати та сприяти духовному відродженню українців у час війни та гібридної інформаційної агресії Росії. Така діяльність потребувала великих коштів, які власними силами академія зібрати не могла. Однак, милістю Божою, знаходилися однодумці та благодійники. Серед них особлива роль належить СУА. За сприяння СУА академія надавала стипендії студентам, капеланам зі Сходу України, учасникам АТО та дітям учасників АТО, змогла придбати сучасні засоби навчання та поповнити бібліотечні фонди україномовною літературою, розробити й почати реалізовувати програму навчання капеланів. Іншим проявом добротності було створення СУА у 2019 р. фонду «Духовне відродження України». Завдяки цьому проєкту ВПБА продовжила фінансування навчання священнослужителів з прифронтових епархій: священника О. Куцова, ігумена Саватія (Собка), ієромонаха Лазаря (Комоси), диякона Р. Кашаюка та ін.

Нині ВПБА вже може назвати певні успіхи та здобутки наших випускників і студентів. Показовий приклад наполегливої праці та відданого служіння — діяльність ігумена Макарія (Дядюся), благочинного Волноваського округу Донецької області, настоятеля храму святителя Миколая Чудотворця у Волновасі, військового капелана, випускника ВПБА, стипендіята СУА. Попри часті потужні вибухи, постійний страх смерті капелан зумів організувати церковне життя, створити громаду, яка відіграє значну роль у житті міста. Іншому випускнику ВПБА, капелану П. Проценку, грантова програма СУА дає можливість продовжити оборону України не лише у зоні ООС, але й у науковому середовищі інформаційного поля бою. Ще один наш випускник і стипендіат СУА прот. К. Савченко віддано несе пастирське служіння на Сході України та є діючим капеланом Дніпровського полку імені генерал-майора О. Радієвського. Власна болюча історія у магістранта ВПБА та стипендіята СУА священника О. Куцова. З окупованої Горлівки, де був настоятелем храму Святої Трійці, він із сім'єю вимушено переселився на Волинь. Освітній грант від СУА священник вважає милістю Божою, адже йому та іншим, що перебувають у скрутних життєвих обставинах, це дає можливість продовжити

В. Табака обговорює з ректором КТДС о. Петром Жуком підсумки та наступні кроки співпраці

навчання, щоб після перемоги над окупантом повернутися у рідне місто для продовження пастирського служіння.

Серед студентів бакалаврату ВПБА та стипендіятів СУА є учасники бойових дій на Сході України. Студент 2-го курсу священник Ю. Щербик, хоч народився у далекому Казахстані, проте вважає себе українцем. Захищав Україну на Сході, а тепер — активний волонтер, автор і виконавець власних пісень. Війна примусила змінити пріоритети, але він не зламався духовно та прийняв священство. Стипендіят СУА студент 3-го курсу священник Р. Кашаюк був послушником у монастирі. У 2014 р. пішов на війну і служив у батальйоні «Айдар»; отримав серйозну контузію, а тому на певний час втратив здатність говорити. Реабілітувався після війни за допомогою арттерапії та малювання ікон на склі. То ж навчання у нашій Академії стало не тільки шляхом служіння Богові та людям, а й засобом відновлення внутрішньої духовної рівноваги.

Ректорат, викладачі та студенти ВПБА висловлюють слова вдячності СУА за підтримку освіти та духовності в Україні, протистояння ворогу-окупанту і подолання наслідків російської агресії. Справжнє духовне відродження України відбудеться тільки тоді, коли у кожному куточку нашої Неньки-України будуть духовні, свідомі та віддані своєму служінню й Батьківщині пастирі. І саме це позбавить нашого ворога можливості маніпулювати українцями, що є парафіянами Московського патріархату.

Проект «Духовне відродження України» розпочато у 2019 р., але фінансова підтримка КТДС розпочалася ще у 2016 р. Про співпрацю з СУА у вихованні майбутніх священників для Сходу України розповідає ректор КТДС о. Петро Жук.

О. П. Українська греко-католицька церква вже 12 років втішається плідною діяльністю Київської Трьохсвятительської духовної семінарії, котра від самого початку була задумана як особливе місце для формації покликаних до священничого служіння саме на східних теренах України. У час війни, коли українці живуть у постійній непевності щодо завтрашнього дня, ця особливість нашої семінарії стала ще необхіднішою та відповідальнішою.

Оскільки наша Церква через відомі історичні обставини донедавна переважно була зосереджена на теренах Західної України та в діаспорі, до КТДС від початку заснування поступали здебільшого брати із Західної України. Проте з року в рік ця статистика змінюється. Великою мірою цим наша Церква завдячує священнослужителям, котрі сформували та виплекали своє покликання в стінах саме нашої семінарії.

Ректор ВПБА прот. Вакін з викладачами і студентами академії

Але, як і будь-який інший навчально-формаційний заклад, семінарія потребує постійної фінансової підтримки від тих, хто хоче своїм життям і коштом докластися до цієї місії. І такі щедро розпростерті руки для семінарії уособив СУА, що вже багато років поспіль безнастанно вкладає свій внесок у духовний розвиток України. Завдяки таким організаціям, як СУА, семінарія, попри різні фінансові виклики, виховала та далі спроможна виховувати гідних майбутніх священнослужителів.

КТДС виховала та випустила у світ 63 кандидати до священства, з яких 23 вже є рукоположеними та несуть своє священниче та дияконське служіння у різних парафіях України. Також 18 семінаристів здобувають вищі богословські студії за кордоном, аби вже в скорому часі докластися до творення церковних структур на Сході України, котрі б скріпляли там позиції Української греко-католицької церкви. Є частина братів, котрі ще очікують свого рукоположення, але, не гаючи часу, ведуть активне релігійне та соціальне служіння на Донеччині, Одещині, Харківщині та беруть участь і навіть організують різноманітні проекти за підтримки благодійної організації «Карітас» тощо.

Україна зараз переживає важкий період історії своєї незалежності, за котру потрібно боротися. Проект СУА «Духовне відродження України» є виявом солідарності та єдності нашого народу, а також свідченням глибокого усвідомлення потреб українського суспільства. Усі, хто долучається до проекту, без сумніву, долучаються до розвитку молодих покликаних, до духовного відродження України. Бо наша Церква, і семінаристи зокрема, є тими, хто відроджує та плекає цю духовність у серцях сотень і тисяч українців, котрі в час невинних воєнних поголосок так потребують цього.

КТДС у щоденній Божественній Літургії, а також у приватних молитвах семінаристів дякує Богові та випрошує всіх земних і небесних благ для кожного, хто в той чи інший спосіб доклався до фінансової складової функціонування нашої спільноти, а відтак і до духовного відродження України.

На закінчення нашої віртуальної розмови слова Людмили Вусик.

Л. В. Ми живемо у тривожний для України і світу час. Ми не можемо взяти зброю і піти на фронт. Але кожний долар і цент, що буде вкладений в освіту українських священників, які вирішили посвятити себе служінню українському народу на Сході України, дадуть результати в майбутньому.

Упродовж березня, що був оголошений СУА місяцем підтримки проекту «Духовне відродження України», союзники зверталися до священників і парафіян своєї церкви та інших християнських церков і інституцій, до всіх небайдужих американців з проханням надати пожертву для цього проекту. Просимо вас не припиняти підтримку проекту, адже тільки спільними зусиллями ми можемо творити майбутній духовний світ – світ правди та любові.

Бесіду вела **Орися Сорока**, секретар екезекутиви СУА.

BRANCH 56

HOLDS ANNUAL MEETING

Patricia Zalisko, Press Secretary, Branch 56, North Port, FL

Branch 56 in North Port held its annual meeting with its newly installed Board of Directors and Executive Committee on February 15, 2022. The meeting had been delayed due to COVID concerns and was finally conducted at St. Mary's Ukrainian Catholic Church Hall. Public health protocols were encouraged for the event. More than 40 members and guests joined the meeting. Many wore embroidered shirts and greeted mutual friends before the annual meeting began.

Reports from each of the Board's members, the Auditing Committee, and the Executive Committee members were read and accepted by those in attendance. The membership also voted to donate funds to several recognized charities supported by the national organization of the UNWLA, including the War Victims Fund (to benefit all Ukrainians impacted by the ongoing conflict in Ukraine), the Museum Fund (to benefit The Ukrainian Museum of New York, an accredited museum in Manhattan), the Elderly and Orphans Fund, and *Our Life* magazine.

Lieda Boyko, the interim President of Branch 56 and its former Secretary, presented eight certificates honoring the Branch and its members for their many outstanding achievements over the past three years. The certificates honoring the Branch were issued at the last convention of the UNWLA in 2021. Ms. Boyko also read a report from former President Lesia Popel, whose term ended in October 2021.

Newly installed President (and former Treasurer) Bohdana Puzyk was congratulated for her service to the branch.

Photo: Patricia Zalisko

The former Secretary and interim President of Branch 56, Lieda Boyko, displays certificates awarded to the branch by the UNWLA at its last convention.

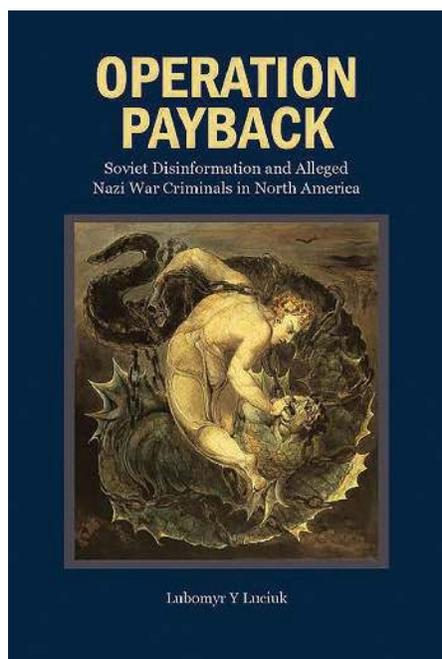
Photo courtesy Victor Lisnyczyj

The newly installed Board of Directors and Executive Committee of Branch 56. Seated, l-r, are members of the Executive Committee: Secretary Ksenia Kuzmycz, Second Vice President Lidia Bilous, President Bohdana Puzyk, First Vice President Ksenia Rakowsky, Treasurer Ann-Marie Susla. Standing, l-r, are members of the Board: Oksana Lew – Cultural Affairs, Lieda Boyko – Scholarship Chairperson, Roma Guran – Branch Archivist/Historian, Roxolana Yaramovych – Auditing Committee, Ivanka Olesnycky – Organizational Affairs Chairperson, Klara Szpiczka, Auditing Committee, Patricia Zalisko – Press Secretary, Christyna Sheldon – Hospitality Chairperson, Halia Lisnyczyj – Social Welfare Chairperson.

“OPERATION PAYBACK”

Soviet Disinformation and the Ukrainian Diaspora

Irena Sawchyn Doll, Branch 75, Maplewood, NJ

A new book from Prof. Lubomyr Luciuk takes the reader through a methodical exposition of how the Ukrainian communities in Canada and the United States have been consistently victimized throughout the post-World War II era with campaigns of disinformation (deliberate falsehoods) orchestrated by the KGB that focused on allegations of Nazi war crimes during WWII. These accusations were designed to weaken the diaspora's strength in effecting changes in the Soviet Union by alleging that the Ukrainian diaspora in Canada and the U.S. harbored Nazi war criminals. The book, *Operation Payback: Soviet Disinformation and Alleged Nazi War Criminals in North America*, is titled after the

KGB-led operation of the same name that took place in 1980–1985 and beyond, which Prof. Luciuk documents with a newly declassified document from KGB archives.

Operation Payback is composed of two complementary parts, the first of which is a compilation of 35 opinion editorials (“op-eds”) written by Prof. Luciuk from 1985 to 2021 and published in several major Canadian newspapers. The result is a series of snapshot mini-history lessons that capture the evolution of the Soviet campaign of disinformation against the Ukrainian diaspora in North America over the past 40 years.

The first essays outline the three-pronged attack on the Ukrainian émigré community that was driven by the justifiable desire, particularly by Jewish communities, for retribution for WWII war crimes. The first thrust was that the Ukrainian communities of Canada and the U.S. harbored and protected “thousands” of Nazi war criminals in their midst, with numbers purported to be as high as 3,000 in Canada alone.

The second attack portrayed the Ukrainian Galicia Division (the anglicized version of *Divizia Halychyna* is used here as it is used in the book) and its soldiers as antisemitic Nazi collaborators who fought for Nazi Germany, thereby justifying war-criminal status simply by association. The overarching goal was to incite conflict between Ukrainian and Jewish organizations and deflect the possibility of collaborations in anti-Soviet human rights movements of the 1970s and 1980s between the two diasporas.

The third attack was one of omission – by focusing the lens of attention solely on Nazi criminals, and thereby engaging Jewish communities and organizations in that direction, the Soviet strategy was to deflect world attention from any prosecution of Soviet war criminals who were residing in Canada and the U.S. and enjoying the protection of naturalization and citizenship.

Prof. Luciuk's essays reflect the Sisyphean task of responding to and countering these allegations and accusations over the years. At the end of WWII, the British government investigated the role of the Galicia Division during the war and exonerated the soldiers of Nazi antisemitic war crimes, allowing them to emigrate to other countries. Despite this exoneration, the role of the Galicia Division remains controversial to this day.

The Canadian government created the Deschenes Commission in 1985 to search for Nazi war criminals in Canada, particularly those of Ukrain-

Photo: Chrystia Syzonenko

ian heritage, while the U.S. created the Office of Special Investigation (OSI) to do the same. The outcome was that not one Nazi war criminal was brought to trial in Canada. But the disruption of innocent people's lives due to these years-long investigations is immeasurable; the suffering from the threat of repatriation to the USSR, as in the case of the Galicia Division, or denaturalization and deportation for Canadian and American citizens is hard to imagine.

The big "reveal" of *Operation Payback* appears in the second portion of the book, where Prof. Luciuk, who teaches political science at the Royal Military College of Canada, reproduces official documentation from various government sources. The very same allegations against Ukrainians that Prof. Luciuk tirelessly challenged and rebutted with his op-ed pieces for decades were clearly spelled out in a methodical plan created by the KGB.

The revealing memorandum was written in 1985 by Stepan Mukha, head of the Committee of State Security for the Ukrainian SSR, and was declassified upon Ukraine's independence. In his memorandum, Mukha reports on Operation Payback, a multi-year program to spread disinformation in the U.S. and Canada and provoke discord between Ukrainian and Jewish diasporas. Mukha proudly boasts of his committee's successes and lists the missions that had been accomplished: books published

and movies produced and distributed to mass media, with messages demanding that "war criminals be handed over to Soviet justice." He counted as a major success the formation of the American OSI, which "allowed [Mukha's committee] to shape U.S. public opinion advantageous to us." A second success was the formation of the Deschenes Commission in Canada. The result was "a serious blow to ... hostile activities against the Soviet Union, [which] forced the OUNites [Organization of Ukrainian Nationalists] to divert efforts and funds to their own defense."

While it was long suspected that an invisible force was shaping events and public policies, which became very difficult to contain once the disinformation was accepted as fact – like those described in Prof. Luciuk's op-eds – it is frightening to read the actual documentation outlining these same events as deliberately controlled by the KGB. The result was a very effective manipulation of the flow of information into the Ukrainian and Jewish communities that was designed to "divide and conquer," with impacts that resonate to this day.

The op-eds covered many topics, each shining a light on an element of persecution of Ukrainians in the diaspora, such as the efforts to denaturalize and deport Wasyl Odynsky and Michael Pawlowski while KGB agents who lived in Canada wrote autobiographies about their own war crimes without ever being investigated. Even Chrystia Freeland, Canada's Deputy Prime Minister and Minister of Finance, was tainted with war-crime allegations made against her Ukrainian grandfather.

Prof. Luciuk introduced *Operation Payback* at a book launch sponsored by UNWLA Branch 75 on December 5, 2021, at the Ukrainian American Cultural Center of New Jersey in Whippany. The book, supported in part with a \$2,500 grant from the UNWLA, can be ordered for \$40 (U.S.) from The Kashtan Press, 849 Wartman Avenue, Kingston, Ontario, Canada, K7M 2Y6 (checks only).

Photo: Irena Sawchyn Doll

Prof. Luciuk with members of the Branch 75 committee that organized the book launch.

Ukrainian National Women's League of America, Inc. Стипендійна Акція Союзу Українок Америки

Христос Воскрес! Воістину Воскрес!

Вітаємо всіх наших добродіїв, спонсорів і людей доброї волі з Воскресінням Христовим! Нехай цей Великодній час увінчається душевним спокоєм усіх українців у світі, зокрема і в Україні.

Christ is risen! He is risen indeed!

Happy Easter to all our benefactors, sponsors, and people of good will. We wish all Ukrainians in the world, especially those living in their homeland, Ukraine, peace and blessings by the newly risen Christ.

Надія Яворів, референтка стипендій СУА та всі членкині Комітету стипендій СУА

Стипендіятка Стипендієвої Акції СУА Жанна отримала стипендію і, задля продовження навчання в коледжі прикладного мистецтва за спеціальністю «Дизайн», придбала дуже їй потрібну швейну машинку.

The UNWLA Scholarship Program awarded Zhanna a stipend that enabled her to purchase a sewing machine, needed for her studies. Zhanna is a student at a college of applied art in Ukraine, majoring in Design.

У пам'ять / In Memory Of

In loving memory of my mother, **Lidia Stasiuk**, a life-long member of the UNWLA, my husband and I are donating \$510 to the UNWLA Scholarship Program. Вічна їй пам'ять!

Dr. Christina Stasiuk & George Farion

In memory of **Lidia Stasiuk**, please accept my donation of \$100 to the UNWLA Scholarship Program.

Larysa B. Kurylas

We are donating \$100 to the UNWLA Scholarship Program in memory of **Lidia Stasiuk**.

Jurij & Olenka Dobczansky

In memory of UNWLA Branch 91 Honorary President **Ola Cehelsky**, beloved mother of our Branch member Nadiya Cehelsky-Kidd, we are contributing \$660 to the UNWLA Scholarship Program for students in Ukraine. Вічна їй пам'ять!

UNWLA Branch 91, Bethlehem, PA

У пам'ять матері бл. п. **Анастасії Мисишин** та хрещеної матері бл. п. **Ярослави Оренчук** складаю \$1,000 на Стипендієву Акцію СУА.
Маріянна Мисишин, Спрінгфілд, Масс.

Пожертви від 1 січня до 21 лютого 2022 р. January 1 – February 21, 2022, Donations

- \$5,000** Bequest from Estate of Walter Bodnar (86)
- \$1,100** Nadia A. Jaworiw (98)
- \$1,000** Maryann Mysyshyn (MAL)
- \$770** UNWLA Branch 113
- \$660** UNWLA Branch 91
- \$550** Alex & Irene Khowaylo (62), Myron B. Krawczuk (98)
- \$510** Dr. Christina Stasiuk & George Farion (MAL)
- \$440** UNWLA Branch 54
- \$400** Dr. Raymond E. Winicki (108)
- \$363** Ostap & Halyna Jakubowycz (98)
- \$330** Dr. Oksana Holian, Olga Kwasnychka, Dr. Daria Nowakowska Lissy (54), Patricia Bodnar McGarrigle (113), Larissa O. Muzyczka (12), Peter & Stacey Polanskyj (98), Nestor & Anisa Shust, Natalie Simms (12), UNWLA Branch 38, UNWLA Branch 50, UNWLA Branch 78, UNWLA Branch 83, UNWLA Branch 98, UNWLA Branch 101
- \$220** Anna M. Andriuk, Dr. Marta L. Biskup (MAL), Natalie Pawlenko (98), Alexandra Lisa Self (98), Yuri B. & Anna H. Zelinsky
- \$200** UNWLA Branch 67
- \$110** Marta H. Mulyk-Baxer, Lieda I. Boyko (56), Ulana Diachuk (MAL), Bohdan & Oksana Kuzyszyn (65), Prof. Alexander J. Motyl, Michael & Christina Oertling (98), Oksana Posa (50)
- \$100** Jurij W. & Olenka K. Dobczansky, Larysa B. Kurylas
- \$42** Renata Bihun (28)

Thank you for your generosity.
Щиро дякуємо за Вашу благодійність.

*Люба Більовщук, член Комітету стипендій СУА
UNWLA Scholarship Committee Chair 1993–2002*

UNWLA, Inc. Scholarship / Children-Student Sponsorship Program

P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024

Phone/Fax: 732-441-9530

nazustrich@verizon.net

«СТАРИЙ РІК МИНАЄ, НОВИЙ НАСТУПАЄ...»

Надя Літепло, 30-й Відділ ім. Л. Крушельницької, Йонкерс, Нью Йорк

30-й відділ ім. Лідії Крушельницької СУА в Йонкерсі, Нью Йорк, знову під час Різдвяних Свят колядував! У 2020 р. через пандемію всі сиділи вдома. Цього року хоч і стало краще, але ми все вагалися, чи варто ходити з Колядою. Спочатку думали тільки у дворі колядувати — так, як це по селах робили. Але погода була погана — лід і мряка... То ж група колядників зменшилась. Деякі членкині продовжували остерігатися сходитись разом і також залишилися вдома. То ж ми захвилювалися, що вже й не буде з ким колядувати і що й цього року не буде Коляди.

Але ми помилились, бо новій голові 30-го Відділу Лілії Балковій вдалося скликати відділ на Коляду у четвер, 13 січня, до Федеральної Кредитової Кооперативи СУМА, Йонкерс. Щоб бодай у масках заколядувати в одному місці — де високі відкриті кімнати й де приймають колядників. То ж усвоїх вишитих масках ми приїхали до кредитівки, накинули хустки на плечі й запитали, чи дозволять колядувати. Пре-

зидент п. Роман Козіцький та почесний президент Високоповажний п. Володимир Козіцький радо нас прийняли.

Ми співали колядки й щедрівки та віншували по-між ними.

Хай різдвяна добра казка
Подарує тепло й ласку,
Хай різдвяні світлі зорі
Знищать смуток весь і горе!
Щастя, радість і добро
Хай несе до вас Різдво!
Хай Новий рік у вашу хату
Радість принесе і свято.
Всім здоров'я, позитиву,
Жити весело й щасливо!
Христос Рождається! Славимо Його!

Усім було весело і на душі легко — ми мали змогу зійтись і далі нашу давню традицію підтримати. А в наступному році будемо чекати на кращі часи.

Зліва направо: Надя Літепло, Зоряна Боднар, Віра Березовська, Софія Балкова, Соломія Балкова, Лілія Балкова (голова відділу), Марія Курчак, Марічка Лаврович, Людмила Галай, п. Володимир Козіцький

Такий різний Великдень: кілька етнографічних спостережень в історичному зрізі

Іванна Стеф'юк – українська письменниця, методистка науково-методичного відділу дослідження та популяризації традиційної культури Буковинського центру культури і мистецтва, кандидатка філологічних наук, кураторка етнографічного проекту «Спадщина»

«Цей Великдень буде не таким», — така теза зараз особливо зрозуміла та спонукує українців до пошуку відповіді на запитання «Чи я святкуватиму Великдень?», що наразі зумовлене не пандемією коронавірусу в країні, але російською військовою агресією. Але освячення великодніх пасок – важлива складова української традиційної культури, то як же бути? Питання дражливе і риторичне, тож напрошується відразу кілька зіставлень.

1910 рік. Емігрантський Великдень. У вінніпезькому виданні Fee Press з'являється повідомлення австрійського консула про те, що українським поселенцям вкрай необхідні українські священники. Адже у першій хвилі еміграції, коли з України виїхали, в основному, селяни-землероби, інтелігенції і духовенства практично не було. Тож коли настане Великдень – хто емігрантам має освячувати паску? Питання риторичне, проте не другорядне, і це ми розуміємо з подорожніх споминів «Канадійська Русь» одного з таких отців, Н. Дмитріва: він описує парафію, яка два роки змушена була їсти неосвячену паску, бо церкви як такої не було, і коли він прийшов до них з першою великодньою відправою – громада плакала і не хотіла його відпускати: «...перед школою завелася весела розмова на тему святкування Великодніх свят у Старому краю і в Канаді. Люди горнулися до мене з непідробною щирою вдячністю і зі сльозами на очах дякували, бо, ка-

жуть, панотче, ми вже два роки, як дикі звірі, сиділи в своїх халупах на Великдень і сльозами зрошували несвячену паску. Я мусів утікати зі школи, щоб відслужити вечірню, бо не зміг сам стриматися від сліз» [1]. І тим не менше, громада зберігає всі звичаї і традиції до того моменту, поки з'явиться духовний наставник – священник-українець. Це не перший в історії українства виклик правічної традиції, проте серйозний: опинившись у іншому кінці світу, вони мусіли починати все спочатку. Духовну відбудову – також.

Перша світова війна. З нечисленних світлин (зокрема, великодня трапеза біля Куропатників, 1917) бачимо, що солдати збираються за святковим столом, на якому виставлена обрядова їжа, притаманна для Великодня. У «Щоденнику» І. Бажанського, впорядкованому професором О. Огуєм, згадується такий епізод фронтового Великодня: на цей день вогонь з обох боків припинявся і солдати сідали до пасхального сніданку чи обіду.

Великдень 1917 р. Святковий сніданок УСС біля Куропатників

Яким же був повстанський Великдень? Як зазначає Володимир Гінда у дослідженні «Великдень в УПА», спочатку повстанці святкували Великдень у ближніх до лісу селах (ви-

ставляли охорону, а хто не на варті – той ішов до церкви). Відтак невеликими групами (аби не обтяжувати селян) святкували Великдень разом із ними. Проте вже з 1945—1946 рр., коли існував серйозний ризик облав, повстанці більше не спускалися в села (аби не наражати ні себе, ні газдів). Тому столи були саморобні з грубих дощок, а за скатерть правила смережина. Готувалися до Великодня повстанці щонаймен-

Повстанський Великдень (імовірно 1949 р.).
Із сайту <http://www.kray.ridne.net>

ше тиждень. Сотенний Михайло Дуда підготовку до святкування Великодня 1947 р. описував так: «Наблизилися Великодні свята. Предсвяточні дні були спокійні. І ми теж. Хотіли відсвяткувати Великдень спокійно. Інтенданти бігали днями й ночами, щоби все належно підготувати. Вони розвозили муку поміж селян для печення пасок, збирали яйця на крашанки. Інші робили й вудили у лісових колибах ковбаси. Шевці направляли воякам взуття, а кравці й собі взялися за роботу — шили нові убрання або підлатували подерті штани» [2].

Повстанські листівки, які збереглися з тих часів, засвідчують символічне обрядове гасло, у якому поєдналося духовне і націєтворче: «Христос Воскрес – воскресне й Україна». Окрім молитви та спільної трапези, повстанців збирав Великдень і для інших вістей: зібравшись по кілька криївок разом, розізнавали, як перезимували,

Повстанський Великдень, імовірно 1950 р., Львівщина

чи багато втрат, що планується робити далі. Це як початок нового повстанського року, адже з весною починалося нове життя. І «Присягу вояка УПА» повстанці вперше склали також на Великдень, це було у 1943 р. у лісах Рівненщини.

До повстанців на Великдень часто приводили священника, який освячував паски. Причому дотримувалися крайньої конспірації (отцеві зав'язували очі по дорозі, щоби у випадку, якщо його схоплять, він не видав, де був).

У спогадах «Громенка» читаємо: «Як уже все було готове, наблизився о. декан Н. і за старим звичаєм посвятив нашу повстанську паску. Після цього весь відділ засів за столи до спільного свяченого... Святочну тишину, яка звичайно запановує у таких хвиликах, перериває привіт отця декана: *«Христос Воскрес!»* Він звертається з промовою до повстанців, з'ясовуючи в ній суть сьогоднішнього свята. Зупиняється над його величчю і значенням в українському народі. Згадує про тих, які сьогодні не можуть славити воскреслого Богочоловіка за прабатьківським звичаєм, про батьків і матерів, про ув'язнених і засланих. Врешті висловлює надію, що Всевишній змилосердиться над долею народу і незабаром дозволить йому в умовах свободи славити Його ім'я» [2].

В особливо небезпечні часи молитовною трапезою керував командир (якщо священника було небезпечно привозити), але в будь-якому випадку Великдень не зводився до простого споживання їжі — надто величним був цей день.

Іноді біда диктувала так, що обрядової їжі як такої не було взагалі. Але Великдень був у серці. У спогадах дружини полковника УПА Василя Галаси — Марії Савчин, читаємо (йдеться про 1952 р.): *«Зварили ми кашу, запарили з лісового зілля чаю, без цукру, і так провели Великдень... Цей Великдень...*

Радянські робітники читають газету «Безбожник». Із сайту fishki.net

смутом відтиснувся в моїй пам'яті. Не через убогий харч, а через гірке відчуття самотності. У такий день болючіше сприймається пережите, у такий день хочеться оглянутись назад, перелисткувати картки минулого» [2].

Бувало й так, що коли у селі освячували паски, то разом із поманою господарі окремо жертвували паски і писанки для повстанського столу.

Друга світова війна. Дозволю собі тут озвучити і родинні спогади. Потрапивши у полон на війні, мій дідусь Дмитро Стеф'юк опиняється у німецькому трудовому таборі А.С.Трайзен. Коли він згадував той період (а згадував його все життя), казав, що працював «у бавора», тобто у бауера, помічником токаря на заводі. На Різдво і Великдень всі звільнялися від обов'язкових робіт і їм накривали хай найпростіші, але столи, подібні до українських: «Якщо у звичайні дні нас найчастіше годували зупою з брукви, рідкою такою і недоброю, то на Різдво, пригадую, були голубці, а на Великдень — щось подібне на паску, сир і варені яйця. Ясно, що ніхто з нас, чоловіків, писати писанки не вмів, і ясно, що кожен банував за домом і за тим, як його газдиня дома приріхтовувала. Але ми навіть там мали Великдень».

Радянський період. Якщо говорити про цей період в Україні, то не є таємницею заборона святкування Великодня. І рейди проти тих, хто ішов освячувати паску, і перевернені кошики, і образливі для вірян агітки, і зачинені храми. Це загальновідомі болючі сторінки нашої історії.

«Якщо людина працювала до прикладу тваринником у колгоспі, — то хіба що передасть комусь освятити кошик. Бо хто відпустить на службу Божу? Тож ми можемо собі уявити, як в таких умовах господарі мали святити паску, без якої не уявляли ні Великодня, ні традиції. Якись із церков діяли, але найчастіше було так, що відкри-

тим залишили один храм на кілька сіл. А старша людина, зрозуміло, не могла піти освятити паску за багато кілометрів від хати. То що мали робити? Збирали кошик з усім, що зазвичай святили, ставили на вікно чи на стіл і молилися до Бога так, як би в церкві мали молитися, і знали собі в душі, що Бог посвятив їм паску. Бо Великдень неможливо "відмінити", якщо він є в душі», — зазначає заслужений діяч мистецтв України, етнолог Микола Шкрібляк.

Наші дні. Україна у вогні. Минулоріч, коли полум'ям військової агресії була охоплена частина сходу України, волонтери для солдатів випікали паски, писали писанки і разом з традиційними смаколикami передавали на передову, а українські солдати — освячували та споживали все це за спільною трапезою, перед тим помолитися. Тільки замість кошиків у солдатів — каски. І символічно, що на писанках, адресованих солдатам, трапляється вже відоме нам гасло: «Христос Воскрес — Воскресне Україна». Десь уже це було, правда?

2022 рік — Україна в огні, палають Київ і Харків, Суми і Вінниця, Миколаїв і Запоріжжя... Українці єднаються як ніколи — хтось воює на передовій, хтось пішов у тероборону, хтось займається волонтерством... Здавалося б — у часи війни не до традицій. Але, як показує досвід українців, традиція для них — це живий вогонь, який у найтемніші часи беруть геть інакше, як у мирні.

Один із гуцульських звичаїв називається «перенесення живого вогню» і має кілька своїх обрядових варіантів. Завдання людини — пронести вогонь (свічку, лампадку), не загасивши його. Цей виклик, як нам виглядає, можна порівняти за значенням з перенесенням живого вогню: потрібно у своїй душі донести свічку віри, обряду, традиції, перенести її через усі негаразди сьогодення до того часу, коли зібратися разом і відсвяткувати Великдень буде безпечно.

Це ще один серйозний виклик, який ставить перед людиною запитання: чи готова вона зберегти в своєму серці те, що називає рідною традицією? Зберегти так, щоби не втратити жодної деталі до наступного Великдня, багатолюдного й урочистого?

Адже духовність і традиція — це та ж тендітна свічка, вогонь якої так важливо берегти.

ДЖЕРЕЛА:

1. Дмитрів Н. Канадійська Русь. Подорожні спомини / ред. М.Марунчак. — Вінніпер: УВАН, 1972.
2. Гінда В. Великдень в УПА. (Електронний ресурс: <https://zbruc.eu/node/64846>).
3. Яворівський архів УПА. Описав та оприлюднив В. Гуменюк. (Електронний ресурс: <http://www.kray.ridne.net/taxonomy/term/99>).

Великдень

**Наталія Слободян-Байдюк,
Браунсбург, штат Індіана**

Вже Великдень від Бога спустився,
До людей ніжним словом вклонився,
В небі сонце вмивав крашанками,
Випікав хліб насущний пасками.
Вірю, знаю — ти, Боже, почувеш,
Приголубиш усіх й поміркуюеш,
Засміється країна садами,
Де живемо сьогодні ми з вами!

My Pysanka

**Maria Hordynskyj Holian
Branch 81, Detroit**

I write upon your shell of white
With wax prepared by bees
Many designs that symbolize
My deepest thoughts and dreams.
I dress your shell of purest white
In colors of the earth,
Yellow, orange, scarlet, green, black
That speak of life, rebirth.
The beauty of the pysanka,
Which human hands renew,
Reveals the value of the life,
Hidden, within, from view.

Flower Talk

Marta Zielyk, Branch 64, New York City

The author (center) with her sister, Sofika, and grandmother, Anna (Purij) Zielyk, in their grandmother's garden in Bridgeport, Connecticut, 1962.

One of my favorite things to do in New York City – besides visiting family – is going to The Ukrainian Museum. So, during a brief burst of pandemic freedom in the late spring of 2021 (after my second vaccine shot but before the emergence of the Delta variant), I toured the museum's delightful exhibition, *In Bloom: Nature and Art*. Its aim was to explore flower motifs in Ukraine's rich folk-art tradition and in the works of Ukrainian artists of the 19th and 20th century. As my sister and I marveled at the diversity of flowers on *pysanky*, kilims, and *rushnyky*, she turned to me and asked: "Do you remember when you hated flowers?"

Yes, I sighed, I do remember. How embarrassing. After all, who hates flowers? Well, I did for many years. I didn't start out life hating what most people consider a joy to grow, receive, give, paint, and sing about. In fact, my first brush with flowers was over 50 years ago when I helped my grandmother tend to her extensive garden in Bridgeport, Connecticut. I was barely 7, and not yet trusted to care for "real" plants, like her prized tomatoes and peach tree, but she found a chore for me where I would do the least damage. I became her official marigold "deadheader." She had masses of

these hearty, colorful flowers, and it was my job to snap off the flower heads when they wilted and turned dry. I loved breaking off the brittle pods with my little fingers and always listened for that sharp snap as flower head separated from stalk.

But somewhere in my life's trajectory, my interest in marigolds, and any living green plant for that matter, faded. As my career at the State Department took over my life, I had no time for plants. I was the U.S. government's diplomatic interpreter for Ukrainian; as such, my travel schedule to Kyiv and other international destinations was so grueling that even a snake plant, billed as "un-killable," would not survive my neglect. Besides, I felt much more comfortable discussing the nuances of U.S.-Ukrainian tank sale negotiations than delving into the growing habits of tulips or philodendrons. I vividly remember one occasion when my mother and sister visited me in my condo in Washington, DC. My tiny concrete balcony on the 11th floor overlooked the front entrance to the building, which was decorated with massive planters filled with a profusion of multicolored flowers. I was vaguely aware of the planters, but my visitors were enchanted by their shapes and colors and embarked on a long, animated conversation about them. After a few minutes I was so bored, I spit out a stern order: "No. More. Flower. Talk." My mother gave me a look only mothers are allowed to give, and there might have been a bit of eye-rolling from my sister, but they obligingly ended the "flower talk."

And so it was for the next two decades, until one day, while planning a quick run to a garden center for a potted plant (a gift for a friend, certainly not for me!), I saw a shelf with herbs in tiny pots. The smell of mint as my fingers gently brushed a soft fuzzy leaf stopped me in my tracks. I inhaled the impossibly fresh scent and was completely seduced. Expecting the mint to die within weeks, I bought it anyway. I placed it on my concrete balcony, whispering "Welcome to your new home" and then added a warning, just to make sure there wasn't any misunderstanding: "Just remember, mint, you are on your own." I had no idea that I had just bought one of the hardiest living things, a plant that could survive neglect, drought, overwatering, being root bound. In other words, it could survive me. And so, it did what mint does: it thrived, outgrew its little black plastic pot, and provided me with plenty of mint leaves for mint juleps. I was buoyed by my garden-

ing “success.” Soon a basil plant joined the mint, then a small pot of annual flowers – could have been pansies – appeared on the balcony. I was hooked. When I said goodbye to the condo and moved into a suburban house, I spread my gardening wings with great abandon.

Since then, I have considered whether it was possible that a single mint plant could be the catalyst for my transformation from “No more flower talk” to four-season gardening. That day, in The Ukrainian Museum, another theory presented itself. The exhibit guide said that Ukrainian folk artisans have been conducting a dialogue with the natural world

for centuries as they wove their kilims, embroidered their shirts, decorated their Easter eggs, adorned their ceramic utensils. Flowers – universally appealing and eye-pleasing – also provided our ancestors with a peaceful respite from the tumultuous events of Ukraine’s history. A field of bright yellow sunflowers, standing tall and upright, is mesmerizing to the eye; a field of ruby red poppies, gently swaying on their slender stalks, is soothing for the soul; a field of tender medicinal herbs is healing for the body. Maybe, just maybe, this passion for the plant kingdom lives deep within our Ukrainian genes and flows through our blood from time im-

memorial. It’s possible that it had lain dormant in me for years and that a gentle nudge – a whiff of that sharp, fresh, cooling mint – simply reawakened it. I choose to believe that it is, indeed, possible.

Today I grow masses of spring and summer flowers in my front garden; I have a separate garden devoted to kitchen herbs and dozens more plants on my deck. For good measure, I also rent a community garden plot where roses, lavender, and echinacea happily coexist with my tomatoes, peppers, and cucumbers. And yes, I grow marigolds like my grandmother did and have perfected the art of deadheading them. It must be in my genes.

From The Ukrainian Museum’s In Bloom exhibition: pysanky by folk artist Iryna Bilianska (1899–1960s?), village of Horodylovychi, Sokal region, western Ukraine, late 1920s and 1930s.

My Campaign Journey

Karen Chelak, Branch 75, Maplewood, NJ

There is a saying among political pundits that all politics are local. Issues of national import may not be solvable on a local level, but it's the issues of local import that have the most tangible impact on our daily lives. Local politics reflect the values of the local townsfolk – or at least they should. Over the past few months, I've discovered that you can fight City Hall and win! You just have to be willing to get involved.

No one was more surprised than I was to find myself in a heated race for a seat on the Highlands, NJ, town council last fall. My husband, an avid fisherman, and I have enjoyed summers in this Jersey Shore town for more than 40 years, so much so that we decided to build our retirement home here. We were fortunate to buy a parcel of land right on a marina that has withstood a century of tides and hurricanes. Since the house was completed in the summer of 2019, we spend the majority of our days in this historic fishing town.

Living in Highlands meant experiencing those local issues that impact the town. We soon learned that the mayor, some members of the town council, and its administrators had been in discussions to fill in the 100-year-old marina in order to build residential properties. We and our fellow homeowners surrounding the marina as well as many other town residents were outraged at the idea. In order to save the marina from this environmental disaster and preserve some of the beauty of this historic town, we knew we needed to get involved with the town council.

Karen Chelak and running mate Leo Cervantes campaigning outside a business in Highlands.

In the fall of 2019, the position of mayor was up for vote. In the weeks leading up to Election Day, we began attending council meetings and participating in discussions on social media about the marina. We actively supported and campaigned for the mayoral candidate who agreed the marina should be kept open. She ultimately won the mayoral race by just a single vote! Despite this win, the marina still faced the possibility of being destroyed if enough town council members opposed the decision to preserve it.

By spring 2020, we had already begun actively supporting candidates interested in running for town council who agreed to preserve the historic marina. We held rallies in our driveway for them and placed signs on our property. The three candidates we supported won. We had accomplished our goal!

Over the course of these campaign seasons, I had the pleasure of meeting many of Highlands' most influential people. With a population of only 4,000, I saw them frequently about town at the many open-air restaurants and year-round activities. We often discussed town issues at these gatherings, and I freely shared my opinion and praise for the good work being done by those recently elected.

Fast forward to the summer of 2021. As the recently elected Financial Secretary of the UNWLA and a small business owner with my husband, I had lots keeping me busy. That's why I was surprised one hot August day when my sweet hubby came to my work desk suggesting that I run for town council in the fall. He explained that several people in town had approached him to say they thought I would be a great candidate for office.

I almost fell out of my chair! The idea frightened me and intrigued me at the same time. I was flattered, but there was no way I could put myself out there like that. I agreed to think about it but remained skeptical while my husband remained persistent. He mentioned it daily and assured me I would have lots of help. It would be an exciting and interesting venture, I thought, but continued to demur: Was I capable enough? Did I have what it takes to be in public office? Could I handle losing? Despite my interest and experience, I continued to doubt myself and delayed giving an answer.

The deadline for filing for a candidacy was quickly approaching when I suddenly received a phone call from a very influential person in town thanking me for deciding to run – it seemed my dear husband had told

Interacting with a Highlands voter.

her that I agreed to be a candidate! She was effusive with praise, and I was at a loss for words. I simply promised I would do my best and reserved my astonishment for my family.

Where was I to begin? I have followed politics my entire adult life, but mostly on a national and state level. I enjoyed following the ups and downs of a candidate's campaign and liked to analyze what I thought were winning strategies, but now I was faced with developing a strategy for my own campaign. Although I was well versed on the marina, I had to research and learn all the other important issues facing the town-folk, such as flooding, redevelopment, and school regionalization. I needed to be prepared with thoughtful, actionable solutions.

There wasn't much time for worrying as the whirlwind of campaign preparation soon began. After filing the necessary paperwork with the county clerk's office, we had pictures taken for campaign materials and formed an advisory team that met once a week to assess progress, exchange info, and relate comments from residents. Highlands is a non-partisan town, so there is no Republican or Democrat slate; rather, everyone is an Independent. Soon we held a campaign kick-off at a local restaurant owned by my running mate. Our slogan was "Right Time, Right Choice." This was the first time I had to market myself to potential constituents. It was scary and exhilarating at the same time.

Every detail and gesture mattered. By mid-September, the campaign signs and mailers were printed and ready for distribution to the folks willing to publicly support us. Our campaign team decided to feature our first names in large lettering and our surnames in smaller print because they may have been considered too ethnic; "Vote for Leo and Karen" was simpler than "Vote for Cervantes and Chelak." We learned that the best way to reach voters in a small town is to knock on doors, so I spent many afternoons and weekends

in September and October doing just that. We also hired a professional videographer to film my running mate and me around town to create succinct videos for our campaign Facebook page, where they were viewed and shared many times over. A few very large signs were also placed strategically in high traffic areas around Highlands. Seeing my name and picture all over town was both surreal and a little humorous.

The work and exposure were not without significant challenges. While it was illuminating and inspiring to hear from concerned citizens as I campaigned around town, it was also difficult to endure the public scrutiny from those who opposed our platform, especially from those who were complete strangers to me. I listened intently to their concerns and endured many nasty complaints, leaving me with a vivid understanding of just how insidious social media can be and how tempestuous local politics can become.

The pressure continued to mount in the weeks leading up to Election Day 2021. Just weeks before the election, the gravity of this ambitious undertaking grew heavier when I received an invitation to the upcoming Monmouth County League of Women Voters Town Hall to be hosted on Zoom. All six of the candidates running for the two Highlands council seats would be participating, and we would not know any of the questions in advance. I immediately understood how important this opportunity was to prove myself to the Highlands voters as an intelligent, authentic, and dedicated leader. I spent the entire weekend studying all the issues, anticipating possible questions, and practicing my responses. I was the first person to present myself and my platform, and the first to receive a question. The space around my computer screen faded away as I focused on keeping my nerves in check and answering sincerely to the audience of about 350 people. My husband would periodically hold up a sign that said, "You're doing great!" but I was in my own world. It wasn't until my closing statements that it finally hit me: I was doing something I never imagined I could, and I was doing it very well. A newfound sense

With her husband Yaroslaw Chelak by her side, taking the oath of office administered by federal Judge Anna Little.

of pride washed over me as I realized I was capable of so much more than I let myself believe.

The campaign culminated in a jubilant block party near our home on the marina on Halloween just two days before the election. As we have done for many years at the Ukrainian American Cultural Center of New Jersey's annual festival, my husband and I roasted a pig and served pork sandwiches all afternoon. We held a costume contest for the kids in town and enjoyed the beautiful weather well into the evening.

As I awoke on the morning of Election Day, I thanked God for granting me this opportunity and told myself that whatever happens, I was satisfied with the work I had done. I voted in-person on my way to work and looked forward to the campaign celebration – or concession – that evening. Our team gathered at my running mate's restaurant to monitor the results. When the polls closed at 8 p.m., we began checking the election results app on our phones every few minutes. By 9 p.m., I was in second place behind my running mate, who was well ahead of the pack, by just six votes. In third place was the former mayor and council member who had run the town for the past 20 years. The minutes passed slowly as my lead narrowed to four votes, then to two. People began congratulating me and saying I had won, but until the election was certified by the county board, I could not be convinced.

The wait was excruciating given the impact of the pandemic on how votes were tabulated. Of the ballots received from those who had gone to the polls, I was leading by two votes, but we had to wait another two weeks before the mail-in ballots were counted, and another week after that for the provisional ballots to be scrutinized and counted. Candidates are allowed to observe the provisional ballot review process, so we traveled to county headquarters and witnessed some of the ex-

amination. Only one ballot was invalid and thrown out, but it would be another week before all the votes were consolidated and certified. With such a small winning margin, I had to contend with the possibility that my opponent would challenge the vote and ask for a recount. This was the same person who had been defeated in the mayoral election of 2019 by one vote, leading our supported mayoral candidate to victory.

The election was finally certified in early December, and I received official confirmation that I had won my seat on the Highlands town council by 11 votes! On January 1, 2022, as my husband held an old family bible and our daughter Anna looked on, I took my oath of office and was sworn in by a federal judge who lives in Highlands. My victory was finally starting to sink in, and I enjoyed more than one glass of wine that day to celebrate!

This experience has had a lasting impression on me in several ways. I now share my ideas with confidence and self-assurance. I have learned to trust my instincts and abilities to be an impactful leader. But most important, I have discovered my passion for civic engagement and contributing to my community. Several people in the Ukrainian American community have told me that they are proud when "one of our own" gets involved in the political process and that they wish more people would do so. I often think of the words of a radio host who is no longer with us, who would end his program by saying, "Your Influence Counts! Use It!"

Since the day I embarked on this process, it has been thrilling, but grueling. I am extremely grateful for the understanding and patience of UNWLA President Natalia Pawlenko and the rest of the board as I also begin my position as Financial Secretary. My deepest appreciation also goes to the members of Branch 75 as well as to the NJ Regional Council for their continued support and encouragement.

Convocation after the swearing-in. Seated are Highlands Mayor Carolyn Broullon and newly elected council members Karen Chelak and Leo Cervantes.

WHAT DO WE KNOW FROM KGB DOCUMENTS ABOUT THE CHORNOBYL DISASTER?

Dr. Andriy Kohut

The accident that occurred on April 26, 1986, at the Chornobyl Nuclear Power Plant near the city of Pripyat in the Ukrainian SSR is considered the worst nuclear disaster in history in both cost and casualties.

Dr. Andriy Kohut is an archivist, historian, and public activist. He is the Director of the State Archive of the Ukrainian Security Service and was one of the authors of Ukraine's co-called "decommunization laws." A former head of the "Digital Archive of the Ukrainian Liberation Movement avr.org.ua" project, he has authored, co-authored, and co-edited a series of books; his recent publications are devoted to the Stalinist deportations from Western Ukraine.

Dr. Andriy Kohut

Nuclear energy was extremely important to the Soviet Union – a source of energy and an essential element of communist propaganda. Through the use of nuclear power plants (NPPs), Moscow tried to prove the effectiveness of the communist system.

That is why all NPPs were under the close supervision of the KGB, the Soviet secret police. The Chornobyl NPP was no exception. From the very beginning of construction in the early 1970s, KGB officers carefully noted everything that happened there.

Based on KGB records, we know that the construction of the Chornobyl NPP took place with numerous infractions. KGB officials repeatedly warned the Communist Party leadership that a careless attitude toward construction and safety rules could lead to disaster in the future. However, the main goal of the Soviet Union was to carry out the plan, not to save lives.

We also know that the 1986 disaster was not the first

accident at Chornobyl. One of the first emergency stoppages of the first power unit occurred in 1979. On April 19-20, 1981, radioactive substances leaked outside the NPP as a result of another accident. Then the area adjacent to the station itself was polluted – the so-called sanitary area. On September 9, 1982, another accident occurred, resulting in a leak of radioactive materials. The KGB managed to keep both accidents a secret.

On May 21, 1983, the Moscow KGB prepared a report on "Some Problems of Operation of Nuclear Power Plants in the Soviet Union." It noted that the Chornobyl, Leningrad, and Kursk NPPs were the most dangerous because of possible future accidents. However, all KGB reports about the dangers were ignored.

After receiving the disaster report on April 26, 1986, the KGB immediately went to the NPP. One of the early versions of the cause of the disaster – sabotage by "enemy special

services" – was discarded almost immediately. In addition to investigating the possible causes of the disaster, KGB officers tried to find out what experts thought had caused the accident. As the experts did not dare to officially disclose any information that could be perceived as anti-Soviet propaganda, the KGB used a network of agents to learn the true opinions of key experts in the field.

Controlling the spread of information about the Chornobyl disaster was one of the KGB's most important tasks. Special instructions (consisting of 26 points) were even issued detailing what information was secret. Virtually all information was classified.

To suppress the truth about the disaster, KGB officers monitored the activities of foreign journalists. They tried to prevent them from taking soil samples. And if anyone managed to do so, like a journalist with the French communist newspaper *L'Humanité*, the KGB conducted

a special operation to substitute the samples.

Foreign journalists tried to interview passers-by, convinced that they could avoid contact with KGB agents by doing so. However, KGB reports show that not all those who spoke to foreign journalists were casual passers-by.

On May 1, 1986, the leadership of the Communist Party held an annual Labor Day parade in Kyiv. KGB documents show that communist leaders knew about the level of radiation on the eve of the parade. Nevertheless, they decided to hold a propaganda parade instead of announcing the evacuation.

The KGB's report on children's participation in the May Day demonstration is striking: in the document, the Soviet secret services informed the Communist Party that the costumes provided to children in the parade had been heavily contaminated and needed to be decontaminated.

Declassified KGB records clearly show that the Soviet Union knew about the possibility of a disaster but did nothing to prevent it. Moreover, when the reactor exploded, the Communist Party tried to hide what had happened. Its criminal treatment of people resulted in hundreds of thousands of victims.

KGB records on the Chernobyl NPP are available online. The Archives of the Security Service of Ukraine, together with the Institute of History of Ukraine and the Ukrainian Institute of National Memory, have published two books under the general title *Chernobyl KGB Dossier*.

Звенислава (Дзвінка) Мартюк Захарчук

67-й Відділ, Філядельфія

Звенислава (Дзвінка) Мартюк Захарчук народилася 1 січня 1940 р. в Копичинцях Чортківського району Тернопільської області в Україні. Відійшла у вічність 2 листопада 2021 р.

Батьки Сильвестер Мартюк і Володимира Сафіян Мартюк з малою Дзвінкою покинули рідні землі у часі Другої світової війни та опинилися в таборі біженців у місті Ландек (Австрія). З часом переїхали до США, де спочатку проживали в Балтиморі, а опісля в Джерзі-Сіті.

Дзвінка була членкинею Пласту з молодих літ. Таборувала на Вовчій Тропі, згодом вступила у курінь Перші Стежі. У 1959 р. побралася з інженером Борисом Захарчуком. Подружжя проживало у Філядельфії; там народилися їхні діти Данило й Олена.

Дзвінка брала активну участь у заснуванні дитячого садочку «Світличка» та 67-го «музейного» Відділу Союзу Українок Америки; була його головою. Вона разом з членкинями відділу організувала чисельні мистецькі виставки та інші мистецькі імпрези, дохід від яких відділ передавав на Український Музей в Нью Йорку.

Коли громада Філядельфії придбала Український освітньо-культурний центр, разом з чоловіком Борисом завзято підтримувала цю установу не лише фінансово, але й діяльно. У будинку Центру округи Філядельфія має свою велику кімнату, де шість відділів і Управа округи збираються на свої сходини.

Дзвінка була «вічним» студентом. Отримала диплом бакалавра з Drexel University. Багато читала та подорожувала з чоловіком по світу, а потім розповідала про ці подорожі та прочитане на сходинах 67-го Відділу. Останніми роками хвороба та недуга обмежували її діяльність у відділі, але Дзвінка підтримувала зв'язок з громадою через телефон і чоловіка.

Дзвінка упокоїлася у вівторок, 2 листопада 2021 р., залишивши у смутку чоловіка Бориса, з яким прожила 62 роки, сина Данила і дочку Оленку (Кіку) з родинами, сватів і родичів у США, Канаді, Німеччині та Україні, і нас — її 67-й Відділ.

Вічна Пам'ять, посестро Дзвінко.

Твій 67-й Відділ СУА.

Ihor Magun, MD, FACP

MAXIMIZING COPING MECHANISMS

We have been through a lot over the past two years. Despite the initial prediction that COVID would soon be gone, it has lingered and has become a confusing, challenging, and constant part of life. As a physician, I have been faced with questions and tragic situations. And just like my patients and my friends and acquaintances, I have had to deal with daily COVID-related stresses. Learning to cope with these issues, I have become a different person — someone with a different outlook on the world and on life itself.

Contributing to this shift is a redefinition of the boundaries between family, friends, and work. Our homes have become classrooms, work areas, quarantine spaces, and entertainment areas, as well as settings for normal family activity. I know that I am not the only person who has undergone this transformation. Most people, if asked, would probably say their attitude about wellness, life, and overall health has shifted and changed. But so have coping mechanisms.

So how exactly do we deal with all these changes? A starting point is recognizing that we cannot change reality. Seeing reality for what it is can make us feel better and permit us to move forward. This creates new strategies that help us grow. In the process, we learn flexibility, and we build resistance. And resilient people have the skills to examine life situations, good or bad, and see the best option. They adapt to any given situation. Rather than feeling stressed, they feel challenged and frequently arrive at creative solutions that are based on reason rather than panic.

The process of building inner calm and clarity of mind creates coping mechanisms. Adequate sleep during these times is paramount, and dedicating seven hours to sleep on a regular basis provides not only physical strength but also boosts positive emotional elements that help us tackle anything that comes our way.

Another coping mechanism is maintaining good humor. The adage “laughter is the best medicine” has

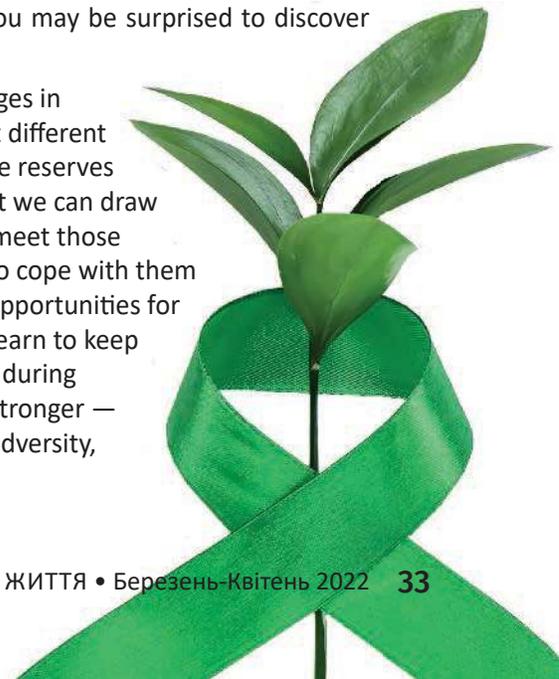
been around for centuries with good reason. Incorporating laughter in our lives (whether by reading or watching something amusing or by creating a humorous atmosphere) can reduce stress hormones.

As you move forward to build your coping strategies, take on some creative challenges. Learn more about a hobby that you always wanted to pursue. The Internet is a wonderful source of free or low-cost courses, tutorials, and information on virtually any topic. You may surprise yourself on how good it can make you feel or even how good you are at whatever you choose to do.

Catch up on reading. Rereading classic novels is an interesting exercise that may inspire you to realize exactly why they were considered “classic” in the first place. Expand your reading repertoire to include information on exotic destinations that you would like to visit when it is safe to do so. Begin planning future travel itineraries. As most savvy travelers will agree, even the process of planning future travel is part of the actual journey.

Write down your concerns and worries. This is a form of venting and a way of getting that thought “out of our head.” Then write a list of all the good things in life that you have. You may be surprised to discover how lucky you are.

All of us face challenges in different ways and at different times, but we all have reserves of inner strength that we can draw upon — not only to meet those challenges but also to cope with them and turn them into opportunities for growth. Those who learn to keep their minds at peace during difficult times grow stronger — not in spite of their adversity, but because of it.

ГРУДЕНЬ / DECEMBER 2021

ТРИВАЛІ ТА МЕМОРІАЛЬНІ ФОНДИ ENDOWMENT OR MEMORIAL FUNDS

- \$10,000** Daria Kurylko in memory of **Dr. Lubomyr Kurylko**, towards the **Dr. Lubomyr & Daria Kurylko Endowment Fund**
- \$3,000** Vera Mencinska towards the **Vera Mencinska Endowment Fund**
- \$500** Prof. Oleh Ilnytskyj & Prof. Natalia Pylypiuk in memory of **Nina & Roman Ilnytskyj**, towards the **Roman & Nina Ilnytskyj Memorial Fund**
- \$500** Raymond & Ula Ilnytsky Stubblebine towards the **Roman & Nina Ilnytskyj Memorial Fund**

ДАТКИ/DONATIONS

- \$5,000** Prof. Jaroslaw & Alla Leshko, Andrei Harasymiak, Leonard Mazur, The Dr. Alexander and Jaroslawa Gudziak Charitable Fund
- \$3,508.24** Daria M. Mudry Living Trust
- \$3,049** Marianna Zajac
- \$3,000** Gary & Irene Wolfe
- \$2,500** Maria Shust
- \$2,377** Anna Zaplitny Charitable Remainder Unitrust
- \$2,093.26** Ksenia Kuzmycz
- \$2,000** George & Ania Mycak, Luba Kostryba, Vira Bodnaruk, Zoriana Haftkowycz
- \$1,500** Stefan & Larissa Sygida Peleschuk, Yaron Inbar & Areta Pawlynsky
- \$1,000** Temerty Foundation, Martha Lewicky, Chrystia Slywotzky, Barbara Chupa, John Sos, Bohdanna Tytla, Lydia Prokop & Wolodymyr Artymyshyn, Nova UA Federal Credit Union, Zenon & Theodozia Krislaty, Roma Hayda, Dr. Arcadia Kocybala, Halyna Wysowskyj & Ihor Sydoriak, Dr. Markian Kuzycz, Marta Pereyma, Olha Yarema-Wynar, Maria Tomorug, Maria Tershakovec, George & Alexandra Rakowsky, Dr. Irene Komarynsky, SUMA Yonkers FCU, UNWLA Branch 64
- \$500** Orysia Treszniewsky, Oleh Karpenko, Adrian Kuzycz, Dr. Daria Lissy, Christina Bonacorsa, Andrij Parekh, Oleg & Christina Samilenko, Andrea Chernyk, Oksana Lew, Romana Dyhdalo, John Kark, Ulana Steck, Dr. Artur & Irene Hryhorowych, Natalie Sluzar, Daria Pishko & Michael Komichak, Tatyana Zahalak, L. Taras & Chrystyna Bryndzia, Dr. Roman & Anna Alyskewycz
- \$400** Bohdan & Anna Pokora
- \$300** Larisa Paschuk, Natalie Pawlenko & Dr. Yuri Mischenko, Marijka Martiuk, Dr. Ronald & Nadia Liteplo, Self Reliance Association in Newark, NJ
- \$250** Drs. Truvor & Chrystyna Kuzmowych, Orysia Mishko, Anna & Andrew Andriuk, Michael W. Savchak, Myron & Slavomyra Bilas, Martha Randazzo, Roman Hewryk, Yuri Deychakiwsky, Walter Clebowicz, Ihor & Olya Hron, Tania & Dr. George Kuzycz, George Masiuk, Jurij Dobczansky, Aurelia Hrab, Christina Shmigel
- \$210** Evhen & Stephania Zyblikewycz
- \$200** George Kihiczak, Nadia Jaworiw, Larissa Herman, Dr. Ihor & Barbara Cehelsky, Maria Daria Leskiw, Christine Brykowsytch, BNY Mellon Community Partnership matching Christine Brykowsytch, Nickolas Milanytch, Dr. Andrij Baran, Olga & Stephen Rudyk, Bohdan & Zirka Kebuz, Dr. Daria Dykyj, Bohdanna Chudio, Yara Litosch, Mary Holowinsky, Alicia Szendiuch, Dr. Oksana H. Baltarowich & Dr. George C. Hud, Tatiana

- Oberyszyn, Elena Farah, Roman & Marylyn Kostiuik, Pavel Beregulko, Prof. Zirka & Prof. Roman Voronka, Selfreliance Federal Credit Union—Newark, NJ, Tanya Soluk, Blue Snap matching Tanya Soluk
- \$180** Lubomyr Zobniw
- \$150** Roksolana Kyzuk, George & Zoriana Stawnychy, Ireneaus Isajiw, Roman Danyliw, Lesia Kolodij, Luba Burtyk, Joseph Kosciw, Oksana Mulyk, Blue Snap matching Oksana Mulyk
- \$125** Xenia Boone
- \$110** Ihor & Christina Czechowicz
- \$108** Roman Tarnawsky
- \$100** Robert Chipok, Lucy Oleksyuk, Orest & Daria Temnycky, Bohdanna Slyz, Nestor & Anisa Shust, Zoreslava Mysko, Bohdan Kraynyk, Natalie Strutytsky, Dr. Jaroslaw & Oksanna Sydorak, George & Myra Hrab, Paul & Emilia Liteplo, Nadia Trojan, Bohdan Pazuniak, Olexa Hewryk, Daria McKay, Daria Mehrle, Marta Pereyma, Oleh & Lidia Sawkiw, Dr. Sophie Andriaschuk, Roksana Korchynsky, Bohdan Kuzyk, Irene Burtyk, Mary Rhodes, Anna Lewicky & Oleh Luba, Mykola Haliv, Daria Sapienza, Robert Kent, Peter Senica, Mary Rudakewych, Bohdan Markiw, Bohdan & Orysia Germak, Patricia Moore Brown, Irene Nowak, Teodozjy Kolasa, Jerry Kolodij, Olga Attebery, Luba Bilowchtchuk, Anna Lukachik, Mr. & Mrs. Stephen Nachesty, Lidia Buk, Jaroslaw Labid, William & Ivanna Gibbard, Russel M. Samilo, Tamara Denysenko, Ukrainian Selfreliance FCU—New England, Dr. Lydia & Zenon Singura, Valenti-na Gluch, Maria Sawycky, Natalie Popel, Dr. Irene Komarynsky, Anna Tylawsky, Katherine Krivan, Ivan Martynyuk, Christina Gamota, Nina Wedmid, Adrianna Melnyk, Lydia Kalyna, Irene Kobziar, George Kiebuszinski & Zdanna Skalsky, Dr. Vsevolod & Lidia Kohutiak, Orest & Marta Lesiuk, John & Marta Terela, Andrew & Carol Czaplick, Walter Kozicky, Maria Kiciuk, Dr. Ihor & Alexandra Sawczuk, Jurij & Anya Petrenko, Ivanna Yaremchuk, Natalie Holowinsky, Nadija Haftkowycz, Theodor Kostiuik, Dr. Boris J. Fedorciw, Christine Forszpaniak, Ivanka & Nestor Olesnycky, Mariya Tikhonova, Dr. George & Marta Saj, Rozanne Devine, Omelan Kotsopoy, Nadija S. Lomnicki & Family, John Zwaryczuk, Irene Wasyllyk, Elehie Skoczylas, Michael Nazar, Oleh & Lesia Kowerko, George P. Lencyk, Damian Zajac, Olha Shevchenko, Lily Kurylko, Walter Sharko, Roman Gural, Lesia Lasiy, Zoya Hayuk, Andrew Grabowicz, Christine Hoshowsky, Juliana Sus, Peter & Oksana Duda, Daria & Andrew Horbachevsky, Irene Hryhorowych, Prof. Alexander Motyl, Mark Privitera, Katheryn Sova, Christine P. Carter
- \$80** Dr. Oksana (Sana) Reynolds
- \$75** June Feldman
- \$60** Alicia Behn
- \$50** Nicholas Skirka, Adriana Fedorijczuk, Oleh Haluszka, Christine Karpevych, Roxelana Telepko, Helena Thomson, Luba Ostapiak, Daria Rekuha, Zina Smith, Catherine Yaworsky, Walter & Tania Zynych, Andrea & Andrew Danyluk, Alexander Poletz, Alexandra Hamersky, Bohdan Klid, Patricia Krysa, Oksana Lew, Svyatoslav Podolskiy, Stephen Shubiak, Louis Alexander, Helen Kugler, Michael & Marie Telep, Alexandra Hanas, Geraldine Barston, Gregory Kuscenko, Peter & Genia Myskiw, Gregory & Marianne Woloszyn, Natalie Sonevitysky, Maria Hankewych, Oleh & Olena Kolodiy, Anatol & Irene Popovich, Anna Levchuk, Patricia Dykyj, Oleh Karpenko, Michael W. Liskiewicz, Natalie Newmerzhycy, A.M.S. Meeks, Sonia R. Platosh, John Litwaks, Barbara Bagley, Nina Klymowska,

DONATIONS TO THE UKRAINIAN MUSEUM

- Bohdan Kachmar, Boris Zacharczuk, Hon. Bohdan & Myra Futey, Orest Nebesh, Adrienne Rogers, Gregory Fat, Irene Maksymjuk, Tamara Hankewych, Pamela Bealo, Halyna Chomiak, Saydah Garrett, Orest Muz, Deneen Hatmaker, Jayne Ryzewski, Jean Savitsky, Michael & Patricia Cholewka, Christine Gerula, Oresta Tkaczuk, Michael Skomsky, Peter Choma, Bohdan & Christine Bejger, George Rub, Peter & Kim Yanchyshyn, Nadia Fedoriw & family, Michael Balahutrak, Mary Ann Kulish, Walter Hann, Jaroslawa Komichak, Andrew Stasiw, Myroslav & Catherine Popovech, Michael Flier, Stefania Tysowsky, Lubomira Choma, Oksana & Rev. Vasyl Pasakas, Myrosia Dragan, Christine Ostapiak, Valentina D. Limonczenko, Myra Voloshin, Gerald Hirka, Wladimir Zyznewsky, Natalie Rojowsky-Kessel, Tonia Kuzmenko, Sobchuk Family Fund, Sofia Kaczor, Eugene Danylyshyn, Andriy & Dzinka Burchak, Erica Meriwether
- \$40** Peter Howansky, Lyubov Bilozir, Ihor Mirchuk
- \$30** Motria Milanytch, Natalie Zacharkiw Riccio, Iryna Hoshovskiy, Oksana Wengerchuk, Anna Poliszczuk, Olena Bulgac, Carol & George Pifko Jr., Jon Husak, Olha Della Cava, Lesia Sikorskyj, Benjamine Kirk, Andrew Masiuk, Renata Bihun, Maria Iskiw
- \$25** Christine Pawelski, Barbara M. Zavisky, Irene Ptasznik, Ursula Fokine, Lydia Lodynsky, Oksana Mandybur, Ksenia Rychtycka, Nina Sakun, George A. Smith, Helen O. Nicholas, Roman Kopychuk, Olga Santos, Carol Rowlyk, Maria Flynn, Vera Obuszcak, Paul P. Lytwyn, Irena Kucyj, Nicholas & Dwinka Holian, Vladimir Kowaliwskyj, Peter Gamlin, Ivanka Zajac, Ruslana Rossi, Daria Laszyn, John Baraczek, Victor Jaworsky, Emilia Twaniw, Elizabeth Jacus, Anne Miele, Lesya Yarychkivska, Boris & Oksana Stakhiv, Marie Kotlarchuk, Lesia Bekersky, Anne Kardasz, Nadia Matjiw, Oleh & Joanne Karawan, Natalia Payne, Olga Kowal, Rocco & Roma Alfano, Stephen Plesz, Christina Mociuk, Sandra Kondratiuk, John Kun, Irene Skulsky, Alla Khan, Vincent Marsden, Rita Russo, Daryna Bronnykova, John Salo, Oksana Trytjak, Alexandra & George Gadach, Olena Pidhoreckyj, Ihor & Olha Lukiw, Irene Wolowczuk, George Demidowich, Hanna Zyruk, Alex & Lydia Piaseckyj, Lubomir & Helen Pyrih, Mykola Lawrynenko, Luba Keske, George & Diane Holiat, Daria Jarosewich, Irene Saikowych, Ivan & Natalie Synhaivsky, Robert Ambaras, Emily Giris, Tetjana Danyliw, Lew & Irene Rudnytsky, Jim Fedorko, John Bortnyk
- \$20** Maria Boyko-Diakonow, Gail Fread, Christina Kowinko, Natalie Koziupa, Olga Kupczak, Elizabeth McCarthy, Pamela Moore, Melissa Pedragosa, Lisa Prytula, Mary Szpur, Wasyl Matwejko, Adrian Shmerykowsky, Patricia Dejneka, Oksana Tkachuk, Eugenia Gardezky, John Zatonski, Barbara Streit, Ulana Byznak, Ludmyla Doroshenko-Slobidsky, Lydia Lodynsky, Lesya Mikuta, Irma Osadsa, Ruslana Tymbalista, Martha Warwaruk, Mary Luszczyk, Kenneth Graham, Myron & Lidia Harwanko, Roman Slysh, Oliver Feschyn, Theresa Ben, Thomas Bocon, Alexander & Alexandra Dolinay, William Krol, Hanusia Tkaczyk, Ksenia Horobchenko, Olesia Bilash, Olga Jakubowska, Helen O. Pawlenko, Nestor & Christine Kropelnickyj, Yaroslav & Larisa Shcheglov, Michael Makar, Ivan & Vera Mikhaylishin, Theresa Concert, Oresta Tkaczuk
- \$16.66** Victor Markopolsky
- \$15** Lena Howansky, Ivan & Larisa Kozak
- \$10** Lilia Dlaboha, Roksolana Karmazyn, Sonia Karmazyn, Hanusia Tkaczyk, Christine Habrowych, Emelia Seubert, Nina Wedmid, Ulana Stadnyk, Nadia Worobij, Luba Serediuk, Anna Omelczuk, Jaroslav Zukewycz, Mary Lozowski, Ilia Shevchuk, Maria Witwick, John Kokoszka
- \$5** Richard O'Connel, Talia Zajac, Gary Henderson, Lisa Kiker, Ludmila Borysenko, Alex Humen, Suzanne Pavel, Maria Wasyliw

3 НАГОДИ / IN HONOR

- \$3,500** Dr. Motria Ukrainkyj in honor of **Maria Ukrainkyj** and in memory of **Jurij Ukrainkyj**
- \$500** Timothy (Timish) & Anya Hnateyko Gift Fund in honor of **Olha Hnateyko**
- \$250** Ciana, Jim, Monia, & Mark Mulyk in honor of **Jaroslava Mulyk's** birthday. Mohaya Lita!
- \$250** UNWLA Branch 95 in honor of **Marianna Zajac**, for her tireless work for the UNWLA
- \$200** Nadia Deychakiwsky in honor of **Oksana Pronych Deychakiwsky**
- \$200** Terence Kalba as a Christmas gift to Marianna Zajac in memory of **Myron Zajac**
- \$150** Natalie Trojan in honor of **Nadia Trojan**
- \$100** Terence Kalba as a Christmas gift to Renata Zajac and daughter Christine in memory of **Myron Zajac**
- \$100** Terence Kalba as a Christmas gift to Adrian & Roxanne Zajac & children Bodyn & Adriana in memory of **Myron Zajac**
- \$100** Terence Kalba as a Christmas gift to Damian & Anne Zajac & daughter Estella in memory of **Myron Zajac**

ЗАМІСТЬ КВИТІВ/ INSTEAD OF FLOWERS

- \$10,000** Dr. Ihor Rak & Susanna Cehelsky Rak in memory of **Anna Rak**
- \$5,000** Оксана Лев з дітьми Христиною, Олесею, Рутотою та Маєю Лев з родинами, у січні 2022 у пам'ять мого мужа бл. п. **Василя Лева**
- \$1,000** Waldimir Skotzko in memory of **Eugene & Mary Skotzko**
- \$1,000** Maria Ukrainkyj in memory of **Jurij Ukrainkyj**
- \$500** Katrusia Wolowodiuk in memory of **Bohdan (Bo) Wasiczko**
- \$500** Prof. Natalia Pylypiuk & Prof. Oleh Ilnytskyj in memory of **Anna & Wasyl Pylypiuk**
- \$400** Taras & Maria Borkowsky and Eudokia Bodnarenko in memory of **Anna Rak**
- \$350** John R. Stecura in memory of **Irene Stecura**
- \$200** Daria Drozdovska in memory of **George & Maria Svidruk**
- \$200** Zoriana Haftkowycz in memory of **Irena Haftkowycz**
- \$150** Zoriana Zobniw & George Nehrebeckyj in memory of **Myron Zajac**
- \$125** Donna Wayner in memory of **Taras & Maria Shpikula**
- \$100** Maria Yakubovsky in memory of **Olga Pospolita**
- \$100** Larysa Martyniuk in memory of **Olga Pospolita**
- \$100** Roman & Nadia Podolak in memory of **Lydia Krushelnytsky & Telka Husiak**
- \$100** Thomas & Natalie Dekle in memory of **Mark Wizniak**
- \$100** Jeff Sachs in memory of **Anna Rak**
- \$100** Drs. Orest & Marta Kebalo in memory of **George Kebalo**
- \$100** Ksenia Kuzmycz in memory of **Helen Nakoneczny**, mother of Zenia Olesnyckyj
- \$60** Marta & Vsevolod Kazaniwsky in memory of **Nadia Oransky**
- \$50** Marianna & Wictoria Wakulowska in memory of **Nadia Oransky**
- \$50** Olga Lownie through UNWLA Branch 97 in memory of **Maria Paszkowsky**
- \$50** Oksana Wisniewski in memory of **Sonia Semanyshyn**
- \$50** Oksana Gnoy in memory of **George Telepko**
- \$25** Tetjana Danyliw in memory of **Nadia Oransky**

Щиро дякуємо за підтримку!

Управа та адміністрація УМ

НАШИМ ДІТЯМ

23 квітня — Всесвітній день книги. Книга є нашим другом і порадником. Люди читають книги для задоволення і щоб отримати потрібну інформацію, читають вдома і в дорозі, читають друковані й електронні книги. Бо хто любить книгу, той далеко піде у своєму розвитку.

Казка про книжку

Надія Красоткіна, учителька початкових класів, м. Луцьк

Оленка була ще зовсім маленькою дівчинкою. Вона лише пішла у перший клас. Але відразу полюбила школу, своїх нових друзів і вчительку. Їй так було цікаво! Кожного дня вона дізнавалась щось нове. Їй навіть було шкода, що її раніше не віддали до школи. Але тепер вона знає, як треба вчитись! І головне — читати й любити книжки. Адже з них про що завгодно можна дізнатись.

Недавно мама пообіцяла, що поведе Оленку в міську бібліотеку, як тільки дівчинка читатиме у двічі швидше. Дівчинка вже записалась у шкільну бібліотеку і знала, як користуватись книжками, як поводити себе в бібліотеці й читальному залі. Але їй дуже хотілося потрапити й у міську.

Оленка була терплячою і вміла досягати бажаного. І знала: щоб читати швидше, треба читати щоденно і робити це наполегливо. Спочатку було трохи важко заставляти себе сідати до книжки. Але Оленка вже знала, що людина зможе все, коли цього дуже захоче! Так казала і вчителька, і мама — а вони знають, що кажуть.

То ж дівчинка, щоб було цікавіше читати, посадила свої ляльки навпроти, аби слухали. Спочатку вони були неуважні і навіть куняли. І то не дивно, бо Оленка читала по складах, повільно і часто перекручувала слова. Але дівчинка багато разів поверталась до неправильно прочитаних слів, виправляла себе — до того часу, доки не виходило краще. А коли стала читати швидко і без помилок, ляльки почали посміхатися,

наче дякували за нові казки. Це подобалось Оленці. Тому вона щоденно та голосно читала лялькам.

Щоразу в неї виходило все краще і без помилок. Хіба що величезні слова читала спочатку по складах, та згодом і їх здолала. То ж тепер дівчинка могла сказати мамі, що готова йти в бібліотеку.

Мама мовчки дала доні книжку, щоб та показала, як читає. Дівчинка спочатку уважно стежила за читанням кожного слова, а потім так захопилась оповіданням, що й забула про це. Вона поринула у чарівний світ птахів — барвистих, малих і великих — і їй здалося, що навіть чує, як вони співають і навіть розмовляють з Оленкою. За читанням не помітила, скільки часу збігло. Отямила, коли перегорнула останню сторінку. Мама була вражена — вона і не думала, що її донечка так гарно читає!

А дівчинку здивувало не тільки те, що вона прочитала. Вона збагнула, чому мама казала, щоб вона читала удвічі швидше. Адже коли читаєш добре, то все стає зрозумілішим і дізнаєшся більше!

Те, що побачила у бібліотеці маленька школярка, вразило її. Це було ціле королівство книг!

Дівчинка задумалася, чи зможе вона їх прочитати і якою розумною стане людина, коли прочитає все це! Бібліотекар повела її у відділ дитячої книги та показала, де які книжки знаходяться. Оленка разом з мамою вибрала кілька книжок про тварин і птахів, а також про цікаві дитячі пригоди. Бібліотекар здивовано глянула на дівчинку і сказала, що книжок забагато для одного разу. Але Оленка відповіла, що дуже хоче все це прочитати. А мама додала, що її доня добре читає і матиме час, бо якраз починаються канікули.

Додому Оленка не просто йшла, але летіла, мов на крилах. І, за звичкою, посадила всі свої ляльки та почала читати. Сторінка за сторінкою книжка вела її цікавим і дивовижним світом птахів. А коли Оленка почала читати про синичку, то раптом справжня синичка прилетіла до вікна і голосно заспівала дівчинці. Ні, вона не просто співала, але, поглядаючи на Оленку, наче щось їй розповідала.

То ж дівчинка, як закінчила читання, з цікавістю почала дивитися на синичку, аби зрозуміти, що та розповідає. А пташечка не вгавала. Тепер вони дивились одна на одну і їм обом було цікаво та радісно. Оленці стало приємно від тепла, що розлилось по її тілу від чарівного щебету пташечки...

Дівчинка замріялася... І опинилась у лісі, де поодинокі пташки поводили себе тихо і якось зажурено. Чомусь ніхто ще не співав і не щебетав так, як це було минулої весни, коли Оленка ходила у ліс разом з татом і мамою. Тож Оленка присіла на пенюк і собі зажурилась. А ж тут прилетіла та сама синичка, яка їй щось розповідала вдома. Вона сіла навпроти і знову заспівала. Тільки цього разу Оленка почала розуміти її спів. Навіть дивно, як виразно щебетала до неї пташка!

— Мене звати Пік! — зацвірінькала синичка. — А тебе звуть Оленка. Я знаю, що ти розумниця і любиляєш читати. А прийшли ми з тобою в ліс, щоб ти краще зрозуміла, як ми, пташки, живемо. Нам тут добре, особливо навесні, влітку і теплої осені. Але коли приходить люта зима, нам важко живеться, бо ми мерзнемо. Та холод — це пів біди. У люті морози нам немає чого їсти. А їжа нас і зігриває, і дає сили. Я розкажучу тобі про це, бо ти мудра й добра дівчинка і будеш взимку пташкам допомогти.

— Як же я допоможу? Я ще зовсім маленька, не вмю нічого робити.

— То нічого, що ти маленька. Але в тебе добре серце, ти добра і наполеглива, любиш навколишній світ. Тому ти знайдеш мудре рішення.

— Але ж як?

— Подумай, дорога дівчинко! Твоє серце не залишиться байдужим до нашої долі. Адже не всі синички після зими можуть зустріти весну, бо

дуже багато з нас гине. Голод і холод нищать пташок.

Оленка враз опам'яталася. Синички за вікном не було. Але дівчинка ледь не вмлїла з жалю. Вона підійшла до мами і переказала їй те, що почула від синички.

— Ти це, напевно, прочитала, бо так і є насправді, — відповіла мама.

— Ні, про це мені розповіла синичка, я цього не читала, — не погодилася Оленка.

Вона взяла книжку, розгорнула її і почала переглядати ще раз. Справді, цього у книжці не було.

Аж раптом до вікна знову прилетіла синичка і голосно пискнула.

— Пік! Це ж ти мені все розповіла? — запитала дівчинка.

— Так! Так! — відповіла синичка і полетіла.

Оленці знову здалося, що пташечка посміхнулася їй. І раптом дівчинка зрозуміла, що буде робити: завтра у школі вона розкаже всім діткам, як важко зимувати пташкам.

То ж наступного дня Оленка першою прийшла до школи — їй хотілося якнайшвидше про все розповісти вчительці і дітям. Усі вирішили, що кожна дитина зробить для пташок годівничку і насипатиме щоранку туди корм. І робитиме то не тільки взимку, але постійно. Звичайно, їм допомагатимуть старші братики і сестрички, татусі та мамусі.

А вже за кілька днів у дворах будинків і вздовж вулиць з'явилися різні годівнички. І всі були певні: як знову настане зима, пташки радо прилітатимуть до кожної з них і щиро дякуватимуть Оленці та всім діткам і дорослим, які потурбувались про них.

Оленка ж тепер читає дуже багато. Бо переконалася, що той, хто багато читає — багато знає.

І що книжка вчить, як на світі жить, як каже народна мудрість. І радить всім з книжкою дружити!

Великодня паска бакалійова*

Маріанна Душар, авторка кулінарного дослідницького проекту «Пані Стефа» (panistefa.com)

СКЛАДНИКИ

(на 2 — 3 середні паски)

18 унцій борошна
1,8 унції «живих» дріжджів
3,5 унції цукру
2 унції вершкового масла
5 унцій жирних вершків
5 жовтків
0,5 ч. ложки олії
7 — 8 тичинок шафрану (попередньо замочених у 1 ст. ложці рому)
0,5 склянки родзинок (можна суміш світлих і темних)
0,25 склянки сушеної журавлини
0,5 склянки цукатів
0,5 склянки січених горіхів на кінець ножа тертих цинамону, гвоздики та кардамону

В Україні є декілька видів обрядового великоднього хліба, найрозповсюдженіші серед них — паски, колачі та баби. Паски — круглі, часто декоровані плетеними косами, колачі-плетенки, що можуть бути круглими, подовгастими або під форму і які печуть тільки на Великдень. Колачі є обрядовим хлібом на Великдень, Різдво, весілля та хрестини. Їх печуть із дріжджового тіста на 10 яєць. Баби — це значно солодша випічка, з більшою кількістю яєць, бакалій і запахів. У давніх книгах зустрічаємо рецепти на 30 — 40 і навіть 60 яєць. Паски пеклися в пасківниках, а баби — у глиняних грубостінних поливаних бабниках. Окрім цього, у деяких регіонах готують сирні бабки або сирні плесканки — печені та не печені.

Та випічка, що зараз повсюдно називають «пасками», є певною серединою між пасками та бабами, вони солодші, ніж паски за давніми рецептами. Їх присмачують різноманітними бакаліями й ароматами цедри та ванілі.

Для паски найкраще брати домашні яйця із яскравими жовтками, від яких тісто буде гарного кольору. Проте додати кольору й аромату тістові можна настоянкою шафрану: кілька тичинок шафрану настояти в будь-якому ароматному алкоголі (ромі чи бурбоні). Родзинки й цукати слід вибирати дрібні, перед вживанням помити, обсушити та вимішати із кількома ложками борошна. Додаткового аромату додасть цедра з цитрини або помаранчі. Коли печемо паску, у кухні має бути тепло та без протягів. Усі компоненти тіста мають бути кімнатної температури. З тістом, що росте, треба поводитися делікатно, не струшувати.

Паска бакалійова — дуже смачна, насичена, легко волога, з великою кількістю додатків.

ПРИГОТУВАННЯ

Розчинити дріжджі: розкришити їх; додати теплі вершки, кілька ложок борошна та кілька ложок цукру; поставити в тепле місце, накрити й дати забродити. Тим часом розтерти до піни жовтки з цукром, а масло розтопити і вистудити. Коли розчина забродить (через 15 — 20 хв), вилити її у миску, додати втерті з цукром жовтки, масло, сіль, шафранову настоянку і все перемішати. Борошно додавати, поступово підсіваючи. Замісити тісто. Якщо рідини забагато, то підсіпати ще борошна.

Намащеною маслом долонею змастити кульку тіста, накрити рушником і залишити рости. Через 1 — 1,5 год додати в тісто родзинки, цукати, горіхи і ще раз вимішати.

Викласти тісто у форми (на ½ висоти) і залишити на 1 год у теплому місці. Як паски підростуть, посмарувати верх жовтком та випікати 40 — 50 хв при 360 — 390°F. Паска добре росте саме під час випікання.

Моя бабуся паски ніколи не люкрувала та жартувала, що люкрують їх тоді, коли верх не вдався.

Однак якщо люкруватимете, то нам треба: 7 унцій цукру-пудри, сік з ½ цитрини, 2 — 3 ст. ложки води, 2 — 3 ст. ложки рому. На малесенькому вогні, а краще на водяній бані, розтерти цукор-пудру з водою та ромом, додаючи сік цитрини. Має утворитися біла маса, якою відразу слід посмарувати паски, що охололи.

Бажаю вам Веселих Свят і солодкої паски! Слава Україні!

* Бакалії — горішки, сушені фрукти, мак... «Тісто бакалійове» — тісто з родзинками, горішками та ін.

Translations of recipes appearing in *Our Life* are now available on the UNWLA website, unwla.org, under the Projects tab.

**ГОЛОВНА УПРАВА
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ**

Почесні голови СУА:
Анна Кравчук, Ірина Куровицька, Маріянна Заяць
Наталія Павленко – голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Надя Нинка	1-ша заступниця голови
Валентина Табака	2-га заступниця голови для справ членства
Оленка Крупа	3-тя заступниця голови для зв'язків з громадськістю
Орися Сорока	секретарка
Рената Заяць	скарбник
Карен Челак	фінансова секретарка
Оксана Лодзюк Кривулич	вільна членкиня
Тетяна Тимків	вільна членкиня

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ярослава Глинська	Детройт
Ольга Михайлюк	Філадельфія
Лідія Слиж	Нью Йорк
Оксана Лодзюк Кривулич	Нью Джерзі
Галина Ярема	Огайо
Катерина Івасишин	Чікаго
Катерина Таньчин	Нова Англія
Оксана Цюпка	Центральний Нью Йорк
Наталія Сантарсієро, Ірина Халуца	зв'язкові віддалених відділів
Оля Черкас	зв'язкова вільних членкинь

РЕФЕРЕНТУРИ

Ірина Бучковська	архівна
Людмила Рабій	мистецтва та музею
Оксана Пясецька	у справах культури
Людмила Вусик	у справах освіти
Надя Яворів	стипендій
Діанна Кордуба Савицька	соціальних засобів комунікації
Ока Грицак	суспільної опіки

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Віра Н. Кушнір	голова
Христина Бойко	членкиня
Софія Кошів	членкиня
Іванка Олесницька	заступниця членкині
Ксеня Раковська	заступниця членкині

**СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА
UNWLA, INC. SCHOLARSHIP/
CHILDREN-STUDENT SPONSORSHIP PROGRAM**

171 Main St., P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024
Phone / Fax: 732-441-9530
E-mail: nazustrich@verizon.net

**NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN
NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.**

Honorary Presidents:
Anna Krawczuk, Iryna Kurowyckyj, Marianna Zajac
Natalie Pawlenko – President

EXECUTIVE COMMITTEE

Nadia Nynka	1st Vice President
Valentyna Tabaka	2nd VP — Membership
Olenka Krupa	3rd VP — Public Relations
Orysa Soroka	Secretary
Renata Zajac	Treasurer
Karen Chelak	Financial Secretary
Oksana Lodziuk Krywulych	Officer-at-Large
Tatyana Tymkiv	Officer-at-Large

REGIONAL COUNCIL PRESIDENTS

Yaroslava Hlinska	Detroit
Olga Mykhaylyuk	Philadelphia
Lidia Slysh	New York City
Oksana Lodziuk Krywulych	New Jersey
Halyna Yarema	Ohio
Katherine Iwasyszyn	Chicago
Kateryna Tanchyn	New England
Oksana Ciupka	Central New York
Natalie Santarsiero	Branches-at-Large Co-Liaison
Irena Chalupa	Branches-at-Large Co-Liaison
Olya Czerkas	Members-at-Large Liaison

STANDING COMMITTEE CHAIRS

Iryna Buczkowski	Archives
Liudmyla Rabij	Arts and Museum
Oksana Piaseckyj	Culture
Liudmila Wussek	Education
Nadia Jaworiv	Scholarship
Dianna Korduba Sawicky	Social Media
Oka (Olga) Hrycak	Social Welfare

AUDIT COMMITTEE

Vera N. Kushnir	Chair
Christine Boyko	Member
Sophia Koshiw	Member
Ivanka Olesnycky	Alternate Member
Ksenia Rakowsky	Alternate Member

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM

222 East 6th Street, New York, NY 10003
212-228-0110 / Fax: 212-228-1947
E-mail: info@ukrainianmuseum.org
Website: www.ukrainianmuseum.org

PLEASE HELP UKRAINE

by supporting the UNWLA's humanitarian efforts

The unprovoked military assault by Russian troops has left Ukrainian cities devastated, hospitals and schools destroyed, and thousands of people in a humanitarian crisis. Drawing from its rich history of humanitarian relief, the UNWLA is asking all its members and the general public to donate to the humanitarian aid campaign.

Funding is being directed at:

Hospitals – 4 military hospitals serving wounded warriors and civilians (in Dnipro, Kyiv, Lviv, Zhytomyr).

Civilians and Refugees – displaced and wounded civilians, mostly women and children.

Over \$500k was raised during the first month ... but much more is needed!

To donate, visit unwla.org.

ДОПОМОЖІТЬ УКРАЇНІ, підтримавши гуманітарну ініціативу СУА

Військове вторгнення російських військ в Україну залишає українські міста в руїнах, понижені лікарні та школи і тисячі людей в критичному стані. Зважаючи на свою багату історію гуманітарної допомоги, Союз Українок Америки звертається до своїх членок та спільноти пожертвувати на кампанію гуманітарної допомоги.

Кошти спрямовані на:

Лікарні – 4 військові госпіталі, в яких лікують поранених військових і цивільних (у Києві, Дніпрі, Житомирі та Львові).

Цивільних і біженців – поранені чи тимчасово переміщені особи, переважно жінки та діти.

Понад \$500 000 зібрано впродовж першого місяця, але щоб повністю забезпечити потреби українців у біді, потрібно набагато більше!

Щоб зробити пожертву, відвідайте unwla.org.

